

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

5^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 23^η Νοεμβρίου 2020 με την εξής σύνθεση: Μιχαήλ Οικονόμου – Πρόεδρος, Ευαγγελία Μιχολίτση – Εισηγήτρια και Σταυρούλα Κουρή, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 16.10.2020 προδικαστική προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Α.Ε.Π.Π. 1486/16.10.2020 της προσφεύγουσας εταιρείας με την επωνυμία «...» και με διακριτικό τίτλο «...» (εφεξής «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στην ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του ... (...) (εφεξής «αναθέτουσα αρχή»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται και

Της Παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «...» και το διακριτικό τίτλο «...» (εφεξής «παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στη ..., όπως αυτή νόμιμα εκπροσωπείται,

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα επιδιώκει να γίνει δεκτή η προσφυγή της και να ακυρωθεί η από 05/10/2020 με αριθμό πρωτ. ...547004/50632/34638/3593/1438/05-10-2020 Απόφαση της αναθέτουσας αρχής και κάθε άλλη συναφής πράξη ή παράλειψη όπως οι των υπ' αρ. 1/3-6-2020, 2/9-9-2020 και 3/28-9-2020 Πρακτικών Συνεδριάσεων της Επιτροπής αξιολόγησης ως προς την συμμετοχή και κατάταξη της παρεμβαίνουσας στον εν θέματι διαγωνισμό.

Με την παρέμβαση η παρεμβαίνουσα επιδιώκει την απόρριψη της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής και τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια, Ευαγγελία Μιχολίτση.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, με την ... διακήρυξη, η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό για Σύμβαση Υπηρεσιών Καθαριότητας Κτιρίων της Κεντρικής Υπηρεσίας του ... με Ανοικτή Διαδικασία μέσω ΕΣΗΔΗΣ με εκτιμώμενη αξία 143.548,39 Ευρώ χωρίς ΦΠΑ με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, μόνο βάσει τιμής. Η Διακήρυξη καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 14.05.2020 ΑΔΑΜ: ... καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) (Συστημικός Αριθμός ...). Στον εν λόγω διαγωνισμό συμμετείχαν αρχικά οχτώ (8) οικονομικοί φορείς μεταξύ των οποίων η προσφεύγουσα (προσφορά με α/α συστήματος ...) και η παρεμβαίνουσα (προσφορά με α/α συστήματος ...).

2. Επειδή, η υπό εξέταση προσφυγή, ενόψει του αντικειμένου του διαγωνισμού, της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης, σύμφωνα με το άρθρο 345 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 1 περ. α) του Π.Δ. 39/2017, καθώς και του χρόνου δημοσίευσης της Διακήρυξης, σύμφωνα με τα άρθρα 5, 61 παρ. 1, 376 και 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016 και στην καθ' ύλην και κατά χρόνο αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π.

3. Επειδή, για την άσκηση της υπό εξέταση προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο e-παραβόλο σύμφωνα με το άρθρο 363 του ν. 4412/2016 και άρθρο 5 του ΠΔ 39/2017, ύψους ευρώ 718,00 (βλ. α) Παραβόλο με αριθμό ..., β) Αποδεικτικό ηλεκτρονικής καταβολής της ... προς εξόφληση του ανωτέρω παραβόλου στις 15.10.2020 γ) εκτύπωση από την ιστοσελίδα της ΓΓΠΣ όπου αναφέρεται ως κατάσταση του παραβόλου «δεσμευμένο»).

4. Επειδή, η προσφυγή έχει κατατεθεί νομίμως και εμπροθέσμως, σύμφωνα με το άρθρο 361 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, το άρθρο 4 παρ. 1 περ. α) και το άρθρο 8 παρ. 3 του Π.Δ. 39/2017, καθώς η προσβαλλόμενη απόφαση μετά των σχετικών πρακτικών κοινοποιήθηκε στους διαγωνιζόμενους μέσω της

Αριθμός Απόφασης: 1644/2020

λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στις 7.10.2020, οπότε και έλαβε γνώση αυτής η προσφεύγουσα, και η προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 16.10.2020 και γνωστοποιήθηκε από την αναθέτουσα αρχή η κατάθεσή της μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ η Α.Ε.Π.Π. στις 19.10.2020.

5. Επειδή, μετ' εννόμου συμφέροντος ασκήθηκε η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή, επιδιώκοντας την απόρριψη της προσφοράς της προσωρινής αναδόχου και ως εκ τούτου την ανάδειξη της ίδιας της προσφεύγουσας ως προσωρινής αναδόχου. Ωστόσο, όπως παγίως έχει κριθεί από την νομολογία υπό το προϊσχύον νομικό καθεστώς που ωστόσο δεν διαφοροποιείται ως προς την προϋπόθεση αυτή με τις διατάξεις του Βιβλίου ΙV του Ν.4412/2016, οι πράξεις (γνωμοδοτήσεις, πρακτικά, προσκλήσεις) των Επιτροπών του Διαγωνισμού, οποιαδήποτε φάση και αν αφορούν, στερούνται εκτελεστού χαρακτήρα και επομένως δεν παράγουν έννομες συνέπειες με την παραπάνω έννοια εφόσον το όργανο που τις εξέδωσε δεν ασκεί αποφασιστική αρμοδιότητα (βλ. ΕΑ 519/2009 και 1315/2008 και Φ. ΑΡΝΑΟΥΤΟΓΛΟΥ, Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, Νομική Βιβλιοθήκη, 2η έκδ., 2013, αρ. 71-77 επόμ., σελ.54-55). Ως εκ τούτου, απαραδέκτως στρέφεται η προσφεύγουσα κατά των εισηγητικών πρακτικών της αρμόδιας Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού, εντάσσοντάς τα στις συναφείς πράξεις. Περαιτέρω, η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή κατά το μέρος που στρέφεται κατά κάθε άλλης προγενέστερης ή μεταγενέστερης συναφούς πράξης ή παράλειψης είναι παντελώς αόριστη και ανεπίδεκτη εκτίμησης και πρέπει για το λόγο αυτό να απορριφθεί ως απαράδεκτη (βλ. ΙΙ Ε. Συν. 3220,3200,2822,2800/2009, 526/2011, 602/2013, 5000/2015, 790/2016).

6. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της ως άνω προσφυγής προς την παρεμβαίνουσα μέσω του συστήματος επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 περ. α) του Π.Δ. 39/2017, στις 19.10.2020. Συνεπώς, η παρέμβαση της παρεμβαίνουσας ασκηθεί εμπροθέσμως, δια καταθέσεως στον ηλεκτρονικό

Αριθμός Απόφασης: 1644/2020

τόπο του διαγωνισμού (ΕΣΗΔΗΣ) στις 22.10.2020, κοινοποιήθηκε, δε, προς την ΑΕΠΠ από την παρεμβαίνουσα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αυθημερόν. Περαιτέρω, ασκείται η ως άνω παρέμβαση μετ' εννόμου συμφέροντος, επιδιώκοντας τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης.

7. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή με σχετικό με αρ. πρωτ. ...590675/56723/38104/3953/1542 της 23.10.2020 έγγραφο υπέβαλε αυθημερόν τις απόψεις της επί της προδικαστικής προσφυγής προς στην Α.Ε.Π.Π. μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού (ΕΣΗΔΗΣ), οι οποίες κοινοποιήθηκαν εμπροθέσμως προς την προσφεύγουσα.

8. Επειδή, όπως προαναφέρθηκε, με την ... διακήρυξη, η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό για Σύμβαση Υπηρεσιών Καθαριότητας Κτιρίων της Κεντρικής Υπηρεσίας του ... με Ανοικτή Διαδικασία μέσω ΕΣΗΔΗΣ με εκτιμώμενη αξία 143.548,39 Ευρώ χωρίς ΦΠΑ, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, μόνο βάσει τιμής. Η Διακήρυξη καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 14.05.2020 με καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) (Συστημικός Αριθμός ...). Στον εν λόγω διαγωνισμό συμμετείχαν οχτώ (8) οικονομικοί φορείς μεταξύ των οποίων η προσφεύγουσα (προσφορά με α/α συστήματος ...) και η παρεμβαίνουσα (προσφορά με α/α συστήματος ...). Σε συνέχεια αποσφράγισης και ελέγχου των προσφορών των διαγωνιζομένων εκδόθηκε η προσβαλλόμενη με την οποία εγκρίθηκαν ως έχουν τα Πρακτικά των υπ' αρ. 1/3-6-2020, 2-9-2020, 2/9-9-2020 και 3/28-9-2020 Συνεδριάσεων της Επιτροπής αξιολόγησης αποτελεσμάτων διαγωνισμών και διαδικασιών διαπραγμάτευσης και συμφωνιών – πλαισίου, που αφορούν στην αποσφράγιση και την αξιολόγηση των δικαιολογητικών, τεχνικών και οικονομικών προσφορών των εταιρειών που συμμετείχαν στο πλαίσιο της αριθμ. ... Διακήρυξης ανοικτού δημόσιου ηλεκτρονικού διαγωνισμού με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά

αποκλειστικά βάσει τιμής για την παροχή Υπηρεσιών Καθαριότητας Κτιρίων της Κεντρικής Υπηρεσίας του ... (...), προϋπολογισμού εκατόν εβδομήντα οκτώ χιλιάδων ευρώ συμπ. ΦΠΑ και την ανάδειξη της παρεμβαίνουσας ως προσωρινής αναδόχου. Επισημαίνεται, ότι στις 24.09.2020 η προσφεύγουσα είχε υποβάλει υπόμνημα στρεφόμενη κατά της προσφοράς της παρεμβαίνουσας επί τη βάσει ισχυρισμών που καταδείκνυαν ότι το προτεινόμενο με την προσφορά εργατικό κόστος υπολείπεται του νομίμου, το οποίο (υπόμνημα) επεξεργάστηκε η αρμόδια Επιτροπή Διενέργειας με το πρακτικό 3 της 28^{ης} -09-2020 Συνεδρίασης, με το οποίο κρίνει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2.4.4, χωρίς, ωστόσο, να προβαίνει σε ειδικότερους υπολογισμούς και καταλήγει ότι «εκτιμά ότι δεν συντρέχουν λόγοι αλλαγής στον Πίνακα Κατάταξης υποψηφίων αναδοχών με κριτήριο την οικονομικότερη προσφορά, όπως αυτός αποτυπώθηκε στο 2ο Πρακτικό της 9ης- 09-2020 Συνεδρίασής της».

9. Επειδή, η προσφεύγουσα με την προσφυγή της προβάλλει τα εξής « [...] Β) ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ

Διαπιστώνεται παράλειψη της οικείας αναθέτουσας αρχής να ελέγξει την, κατά την κρίση μας, «χαμηλή προσφορά» της ως άνω εταιρείας.

Στη συγκεκριμένη οικονομική προσφορά όπως διαπιστώνεται το εργολαβικό κέρδος που δηλώνει η ανωτέρω εταιρεία ανέρχεται στο ποσό των σαράντα ευρώ (40,00€), ως ποσοστό αφορά μόλις το 3,96 % επί της προσφερόμενης τιμής. Κατά την κοινή πείρα και λογική είναι ασυνήθιστα χαμηλό διότι δεν αφήνει περιθώρια επιχειρηματικού ρίσκου.

Βάση ανάλυσης της προσφερόμενης τιμής προκύπτει ότι το εργολαβικό κέρδος των σαράντα ευρώ (40,00€) είναι το μόνο ελαστικό κόστος. Το εργατικό κόστος, οι υπέρ τρίτων κρατήσεις αλλά και το διοικητικό κόστος (συμπεριλαμβανομένου υλικών & μηχανημάτων) είναι κατ'ουσίαν ανελαστικά και ο τυχόν ανακριβής υπολογισμός τους βάζει σε κίνδυνο την εκτέλεση της σύμβασης.

Η αναθέτουσα αρχή όφειλε πριν προχωρήσει σε προσωρινή ανάθεση είτε να εξετάσει τους ισολογισμούς της εν λόγω εταιρείας ώστε να διαπιστωθεί ότι

πράγματι ο εν λόγω φορέας λειτουργεί με τόσο χαμηλό περιθώριο κέρδους, είτε όφειλε να είχε καλέσει την εν λόγω εταιρεία να αιτιολογήσει το « χαμηλό της Προσφοράς της» και, μόνον εάν η αιτιολογία αυτή ήταν νόμιμη και επαρκής, η Προσφορά αυτή θα έπρεπε να γίνει αποδεκτή.

Η ως άνω εταιρεία με το « χαμηλό της Προσφοράς της» αποκτά ανταγωνιστικό αθέμιτο πλεονέκτημα δεδομένου ότι μειοδοτεί.

Παραβιάζοντας όμως την Εργατική Νομοθεσία και δημιουργώντας συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού, προσκρούοντας για το λόγο αυτό και στις αρχές της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας.

Κατά την κρίση μας καθιστά την εκτέλεση της σύμβασης εν αμφίβολω.

Γ) ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Στην υπ' αριθμ. ... Διακήρυξη και πιο συγκεκριμένα στο άρθρο 2.4.4 ορίζεται:

« 2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών

Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης τιμή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα IV της διακήρυξης:

A. Τιμές

Η τιμή της παρεχόμενης υπηρεσίας δίνεται σε ευρώ ανά μονάδα. Αν στο ηλεκτρονικό σύστημα δεν μπορεί να αποτυπωθεί αναλυτικά η οικονομική προσφορά, ο προσφέρων θα επισυνάψει στον (υπο) φάκελλο “οικονομική προσφορά” την ηλεκτρονική οικονομική προσφορά του ηλεκτρονικά υπογεγραμμένη και τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία (σύμφωνα με το υπόδειγμα που υπάρχει στο Παράρτημα IV της παρούσας διακήρυξης) σε μορφή pdf.

Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση (συμπεριλαμβάνεται και η παρακράτηση φόρου 8%), σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης.

Αριθμός Απόφασης: 1644/2020

Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου και στην επ'αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ.

Επισημαίνεται ότι το εκάστοτε ποσοστό Φ.Π.Α. επί τοις εκατό, της ανωτέρω τιμής θα υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα.

Στην προσφορά τους, οι συμμετέχοντες, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Στο διοικητικό κόστος περιλαμβάνεται και κάθε τακτική ή έκτακτη δαπάνη που έχει χαρακτήρα εφάπαξ καταβολής και δεν επιβαρύνει ποσοστιαία την εργατική αμοιβή. Τα ποσά και τα ποσοστά δεν μπορούν να είναι μηδενικά, αλλά εύλογα και να μπορούν να εξηγηθούν ικανοποιητικά.

Οι συμμετέχουσες εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού, επί ποινή αποκλεισμού, υποχρεούνται να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής:

α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο (δεν υφίσταται όριο αριθμού εργαζομένων).

β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας.

Επισημαίνουμε ότι το ωράριο εργασίας των εργαζομένων των οικονομικών φορέων καθορίζεται από τις ώρες λειτουργίας των υπηρεσιών του Δημοσίου, ήτοι από 07:00 π. μ. έως 17:00 μ.μ.

Οι ημέρες εργασίας καθορίζονται από το πλαίσιο λειτουργίας των δημόσιων υπηρεσιών, δηλαδή Δευτέρα με Παρασκευή (εξαιρούνται οι επίσημες αργίες).

Το ωράριο παροχής των υπηρεσιών καθαριότητας στα κτίρια των υπηρεσιών της ... του ... θα καθοριστεί στο στάδιο της συμβασιοποίησης σε συνεννόηση με τους υπεύθυνους του κάθε κτηρίου και με βάση την φύλαξή τους.

γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι (επισυνάπτεται αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι), δ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο.

ε) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων.

στ) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. Τα ανωτέρω στοιχεία, επί ποινή αποκλεισμού, εξειδικεύονται σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους.

Πρέπει επίσης να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων (συμπεριλαμβάνεται και η παρακράτηση φόρου 8%).

Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται.

Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή που καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται και τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή στο Παράρτημα Ι της παρούσας διακήρυξης.»

Περαιτέρω, στο άρθρο 3 και άρθρο 5 του Α.Ν. 539/1945 «Περί χορηγήσεως κατ' έτος εις τους μισθωτούς αδειών μετ' αποδοχών» (Φ.Ε.Κ. Α' 229/6-9-1945), όπως τροποποιήθηκαν με την παρ. 3 άρθρ. Ι Νόμ. 1346/1983 και συμπληρώθηκαν στην συνέχεια με το κείμενο που ακολουθεί, δυνάμει του άρθρου 17 του Ν. 2336/1995, ορίζονται μεταξύ άλλων τα εξής: «Άρθρο 3 1. Κατά την διάρκειαν της αδειάς ο μισθωτός δικαιούται, των συνήθων αποδοχών, ων θα εδικαιούτο εάν απησχολείτο παρά τη υποκειμένη επιχειρήσει κατά τον αντίστοιχον χρόνον ή των αποδοχών των τυχόν δια την περίπτωσιν ταύτην καθωρισμένων δια συλλογικής συμβάσεως. 2. ... 3. Εν τη εννοία των αποδοχών περιλαμβάνονται και αι παντός είδους πρόσθετοι ή συμπληρωματικοί τακτικοί παροχαί (αντίτιμον τροφής, επιδόματα κλπ.) Άρθρο 5 . .4. Σε περίπτωση λύσης της σχέσης εργασίας με οποιοδήποτε τρόπο η λήξης της εποχιακής απασχόλησης προτού συμπληρωθεί δωδεκάμηνο στη σχέση εργασίας. Οι μισθωτοί δικαιούνται από τον εργοδότη τους δυο (2) ημερομίσθια για κάθε μήνα απασχόλησης τους, ανεξάρτητα από τυχόν οφειλομένη σ' αυτούς αποζημίωση

Αριθμός Απόφασης: 1644/2020

για άλλο λόγο. Για απασχόληση μικρότερη από ένα μήνα καταβάλλεται ανάλογα κλάσμα. Για την εφαρμογή των προηγούμενων εδαφίων, προκειμένου για μισθωτούς που παρέχουν εργασία εκ περιτροπής ή διαλείπουσα ως μήνας λογίζονται είκοσι πέντε (25) ημέρες απασχόλησης. Από την αδιάσικτη γραμματική διατύπωση των ανωτέρω όρων της διακήρυξης και της εργατικής νομοθεσίας, προκύπτει αδιαμφισβήτητα ότι οι διαγωνιζόμενοι στον υπό κρίση διαγωνισμό οφείλουν να τηρούν την εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία, υπολογίζοντας στην οικονομική τους προσφορά τις νόμιμες αποδοχές του προσωπικού που πρόκειται να απασχολήσουν, οι οποίες δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να είναι κατώτερες των προβλεπόμενων Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας. Στις τακτικές αποδοχές των εργαζομένων περιλαμβάνονται το Δώρο Πάσχα, το Δώρο Χριστουγέννων και το Επίδομα Αδείας.

Εξάλλου ΚΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΚΡΙΣΗ της ΑΡΧΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ έχει κριθεί ότι σύμφωνα με το ρητό και σαφές γράμμα του νόμου οι εργαζόμενοι δικαιούνται επιδόματος αδείας ανάλογο με τις αποδοχές των ημερών αδείας που δικαιούνται με το περιορισμό ότι το επίδομα αδείας δεν μπορεί να υπερβαίνει τις αποδοχές ενός 15ημέρου για τους αμειβόμενους με μισθό ή τα 13 ημερομίσθια για τους αμειβόμενους με ημερομίσθιο (άρθ. 3 παρ. 16 ν. 4504/1966 σκέψη 32). Συνεπώς, η κατά τον νόμο βάση του υπολογισμού του επιδόματος αδείας είναι αφενός μεν οι αποδοχές που λαμβάνει ο εργαζόμενος και ο αριθμός των ημερών αδείας που δικαιούται να λάβει. Ο δε αριθμός των ημερών αδείας που δικαιούται να λάβει ο εργαζόμενος εφόσον συμπληρώσει ένα χρόνο εργασίας, είναι στον μεν πρώτο χρόνο εργασίας 20 εργάσιμες ημέρες, στις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν 5ήμερη εβδομάδα εργασίας, προσαυξανόμενη δε κατά μία εργάσιμη ημέρα για κάθε επόμενο χρόνο εργασίας (άρθ. 2 ν. 539/1945, σκέψη 30). Προσαύξηση των ημερών συνεχίζεται μέχρι την συμπλήρωση των 22 εργάσιμων ημερών στις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν δήμερη εβδομάδα εργασίας. Σύμφωνα με τον νόμο, κατά τον πρώτο χρόνο εργασίας, ο αριθμός των ημερών αδείας που δικαιούται ο εργαζόμενος ορίζεται ως το ποσοστό της 10 ετήσιας κανονικής αδείας με

Αριθμός Απόφασης: 1644/2020

αποδοχές που θα ελάμβανε αν εργαζόταν όλο το έτος, και μάλιστα κατ' αναλογία με τον χρόνο εργασίας που έχει διανύσει (βλ. ΑΕΠΠ 629/2018).

Σύμφωνα με την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας η οποία είναι επιβαλλόμενη από τον Νόμο και στην οποία οι διαγωνιζόμενες εταιρείες έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται, για την ειδικότητα καθαριστές/ριες ορίζει ως Νόμιμο Κατώτατο ημερομίσθιο το ποσό των 29,04€ για εργατοτεχνίτη άνευ προϋπηρεσίας.

Το ποσό αυτό είναι μικτό και δεν περιλαμβάνει το κόστος των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών.

Ας υποθέσουμε πως ένας εργαζόμενος εργάζεται μία (1) ώρα ημερησίως (Δευτέρα έως Παρασκευή)

Κάνοντας αναγωγή το 29,04€ σε ωρομίσθιο έχουμε :

$29,04 \times 6 \text{ εργ. ημέρες} / 40 \text{ ώρες} = 4,36 \text{ ευρώ ανά ώρα.}$

Άρα ο εργαζόμενος θα λαμβάνει μικτά ετησίως τα εξής :

$4,36\text{€} \times 5 \text{ ημέρες ανά εβδομάδα} \times 52 \text{ εβδομάδες} = 1.133,60\text{€}$

Σε αυτό το κόστος προστίθεται η αντικατάσταση των είκοσι (20) ημερών κατά τη διάρκεια της άδειάς του: $4,36\text{€} \times 20 \text{ ημέρες} = 87,20\text{€}$

(Α) ΜΕΡΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΣΥΝΟΛΟ : 1.220,80€

Το Δώρο Χριστουγέννων ανέρχεται σε είκοσι πέντε (25) ημερομίσθια και έχει προσαύξηση 0,42 % : $4,36\text{€} \times 25 \times 1,042\text{€} = 113,58\text{€}$

(Β) ΜΕΡΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΣΥΝΟΛΟ : 113,58€

Το Δώρο Πάσχα ανέρχεται σε δεκαπέντε (15) ημερομίσθια και έχει προσαύξηση 0,42 % : $4,36\text{€} \times 15 \times 1,042\text{€} = 68,15\text{€}$

(Γ) ΜΕΡΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΣΥΝΟΛΟ : 68,15€

Το επίδομα αδείας ανέρχεται σε δεκατρία (13) ημερομίσθια : $4,36\text{€} \times 13 = 56,68\text{€}$

(Δ) ΜΕΡΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΣΥΝΟΛΟ : 56,68€

Οι εργοδοτικές εισφορές είναι 24,81 % επί το σύνολο των ανωτέρω : $(1.220,80\text{€} + 113,58\text{€} + 68,15\text{€} + 56,68\text{€}) \times 24,81\% = 362,03\text{€}$

Αριθμός Απόφασης: 1644/2020

(Ε) ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ : 362,03€

Άρα ένας εργαζόμενος με μία ώρα εργασίας καθημερινά (Δευτέρα έως Παρασκευή) κοστίζει :A+B+Γ + Δ+ E = 1.821,24€ ευρώ ετησίως.

Η εταιρεία δηλώνει στην οικονομική της προσφορά απασχόληση 23 ατόμων και εβδομαδιαίως 297,5 ώρες συνολικά (59,5 ημερησίως Δευτέρα - Παρασκευή).

Το ετήσιο ελάχιστο εργατικό κόστος θα έπρεπε να είναι (59,5 χ 1.821,24€ ανά ώρα εργασίας) + 460 υπέρ ΕΛΠΚ (20 για κάθε εργαζόμενο)

Ετήσιο ελάχιστο εργατικό κόστος = 108.823,78€ ετησίως ή 9.068,65€ μηνιαίως.

Από την ανάλυση του εργατικού κόστους της εν λόγω "οικονομικής προσφοράς" της εταιρείας με την επωνυμία « ... » προκύπτει πως δηλώνει: 5.630,73 €+1.796,206+1.454,60€ = 8.881,53€

Συμπερασματικά η "οικονομική προσφορά" Υπολείπεται του Νούϊϊου Ελάχιστου Εργατικού Κόστους στο ποσό των εκατό ογδόντα επτά ευρώ και δώδεκα λεπτών (187,126) μηνιαίως ή στο ποσό των δύο χιλιάδων διακοσίων σαράντα πέντε ευρώ και σαράντα τεσσάρων λεπτών (2.245,446) ετησίως.

Γεγονός που καθιστά παράνομη και απορριπτέα την οικονομική προσφορά που έχει υποβληθεί από την εταιρεία με την επωνυμία « ... »

Διότι η εταιρεία « ... » υπέβαλε πίνακα οικονομικής προσφοράς και ανάλυσης του διαμορφούμενου μισθολογικού κόστους της οικονομικής προσφοράς της για το σύνολο των εργαζομένων που θα απασχολήσει, δηλώνοντας το υπολειπόμενο κατά το ποσό των δύο χιλιάδων διακοσίων σαράντα πέντε ευρώ και σαράντα τεσσάρων λεπτών (2.245,446) ετησίως, το οποίο όμως ποσό ΥΠΟΛΕΙΠΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΝΟΜΙΜΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ, παραβιάζοντας κατάφωρα την εργατική νομοθεσία και τους όρους της διακήρυξης για απαραίγκλιτη τήρηση της εργατικής νομοθεσίας επί ποινή απόρριψης προσφοράς.

Επειδή και κατά την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικράτειας η προσφορά που παραβιάζει εργατική νομοθεσία, νόμιμα αποκλείεται από τον διαγωνισμό ως μη νόμιμη. Επίσης είναι απορριπτέα, ως προφανώς ζημιογόνος, οικονομική προσφορά που υπολείπεται του ελάχιστου εργατικού και

Αριθμός Απόφασης: 1644/2020

ασφαλιστικού κόστους του προσωπικού που θα απασχοληθεί με την παροχή των υπηρεσιών, όπως το κόστος αυτό προσδιορίζεται από την ισχύουσα εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία, στις οποίες ρητώς παραπέμπει και η επίμαχη διακήρυξη (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 1255/2009, 1344/2008, 1090/2006).

Επειδή κατά την νομολογία του Συμβουλίου της Επικράτειας οικονομικές προσφορές που δεν περιλαμβάνουν το απαιτούμενο από το νόμο νόμιμο εργατικό και ασφαλιστικό κόστος έχουν ως αποτέλεσμα να είναι ζημιογόνες, αφού δεν καλύπτουν το ελάχιστο εργατικό και ασφαλιστικό κόστος και γι' αυτό το λόγο νόμιμα αποκλείονται από διαγωνισμούς (ΕΑ ΣτΕ 297/2009).

Επειδή έχει κριθεί και από το Συμβούλιο της Επικράτειας ότι η οικονομική προσφορά που δεν περιλαμβάνει τις νόμιμες εργατικές δαπάνες και τις νόμιμες κρατήσεις και ασφαλιστικές κρατήσεις, παραβιάζουσα ρητούς όρους της διακήρυξης και της νομοθεσίας, ενώ αν αφαιρεθούν οι εργατικές δαπάνες και οι ασφαλιστικές κρατήσεις αυτές από την προσφερόμενη τιμή το ποσό της προσφοράς υπολείπεται του κατώτερου νόμιμου εργατικού κόστους, θα πρέπει να απορριφθεί ως μη σύμφωνη και με τις διατάξεις της διακήρυξης, που επιβάλλουν την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας και την καταβολή των νόμιμων αποδοχών στους εργαζομένους από τον ανάδοχο (βλ. ΕΑ ΣτΕ 840/2008).

Επειδή μάλιστα και κατά την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικράτειας, σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, που διέπει το σύνολο της διοικητικής δράσεως, κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει, ακόμη και αν ελλείπει σχετική ρήτρα, να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα στους διαγωνιζόμενους να τηρούν κατά την διαμόρφωση της προσφοράς τους τις κείμενες διατάξεις, μεταξύ των οποίων προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφαλίσεως. Αντίθετη εκδοχή, σύμφωνα με την οποία - ελλείψει σχετικής ρήτρας στη διακήρυξη - οι διαγωνιζόμενοι θα μπορούσαν να διαμορφώνουν την προσφορά τους και κάτω του ελάχιστου κατά νόμον εργατικού κόστους, ο δε έλεγχος του στοιχείου αυτού δεν θα γινόταν κατά την κατάθεση των προσφορών, αλλά μετά τη σύναψη της σχετικής συμβάσεως, δεν

παραβιάζει μόνο την αρχή της νομιμότητας της διοικητικής δράσεως, αλλά δημιουργεί και συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού, προσκρούοντας για το λόγο αυτό και στις αρχές της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας (βλ. ΕΑ ΣτΕ 58/2009, 1172/2008, 840/2008, 791/2008).

Στην προκειμένη περίπτωση, όφειλε η Αναθέτουσα Αρχή κατά δέσμια αρμοδιότητα να αποκλείσει την οικονομική προσφορά της εν λόγω διαγωνιζόμενης λόγω παράβασης όρων που έχει θέσει η διακήρυξη επί ποινή απόρριψης προσφοράς, δεδομένου ότι η οικονομική της προσφορά και το εργατικό της κόστος είναι μη νόμιμα, καθώς υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου, σύμφωνα με τα δηλωθέντα ποσά της εν λόγω επιχείρησης, καθώς όταν υποχρεωθεί να καταβάλει τα νόμιμα των εργαζομένων που θα απασχολήσει, τότε το υπολειπόμενο ποσό της προσφοράς της δεν θα καλύπτει το εργατικό κόστος των εργαζομένων της, ως εκ τούτου παραβιάζει κατάφωρα την εργατική αλλά και ασφαλιστική νομοθεσία. Συνεπώς, η οικονομική προσφορά της εταιρείας με την επωνυμία « ... » παραβιάζει την εργατική νομοθεσία, η τήρηση της οποίας, απαρέγκλιτα και επί ποινή αποκλεισμού, απαιτείται από τη διακήρυξη του εν λόγω διαγωνισμού και γι' αυτό το λόγο μη νόμιμα και αβάσιμα έγινε αποδεκτή η οικονομική προσφορά της εταιρείας με την επωνυμία « ... » από την Αναθέτουσα Αρχή, ως εκ τούτου θα πρέπει να ακυρωθεί τόσο η "οικονομική προσφορά" της εν λόγω διαγωνιζόμενης εταιρείας όσο και η προσβαλλόμενη που την καθιστά μειοδοτούσα και κατά συνέπεια "προσωρινή ανάδοχο" στον διαγωνισμό για τις υπηρεσίες καθαριότητας σύμφωνα με την υπ' αριθμ.: ... Διακήρυξη της Αναθέτουσας Αρχής.

Επειδή, η ΑΕΠΠ είχε εκδώσει την υπ'αριθμ.555/2019 (ίδετε συνημμένα) απόφαση και έδωσε ερμηνεία ως προς την αδιάστικτη γραμματική διατύπωση των όρων της διακήρυξης και της εργατικής νομοθεσίας, από την οποία ερμηνεία προκύπτει αδιαμφισβήτητα ότι οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να τηρούν την εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία, υπολογίζοντας στην οικονομική τους προσφορά τις νόμιμες αποδοχές του προσωπικού που πρόκειται να απασχολήσουν, οι οποίες δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να είναι κατώτερες

των προβλεπομένων Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας είτε υπολειπόμενο του κατώτερου νόμιμου εργατικού κόστους.

Επειδή, σε περίπτωση δε που ποσό της προσφοράς διαγωνιζομένης εταιρείας υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου σχετικά εργατικού κόστους, παραβιάζεται η εργατική νομοθεσία και οι επί ποινή απορρίψεως της προσφοράς όροι της διακήρυξης περί τήρησης αυτής και συνεπώς η αναθέτουσα αρχή κατά δέσμια αρμοδιότητα όφειλε να απορρίψει την οικονομική προσφορά της ως άνω εταιρείας.

Επειδή σύμφωνα με τα προαναφερόμενα πρέπει να ακυρωθούν η προσβαλλομένη Απόφαση και τα Πρακτικά των υπ' αρ. 1/3-6-2020, 2/9-9-2020 και 3/28-9-2020 Συνεδριάσεων της Επιτροπής αξιολόγησης αποτελεσμάτων διαγωνισμών και διαδικασιών διαπραγμάτευσης και συμφωνιών - πλαισίου του ... ως προς την συμμετοχή και κατάταξη της ανωτέρω εταιρείας στον διαγωνισμό για το προαναφερόμενο έργο».

11. Επειδή, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει σχετικώς τα εξής «Ως προς τον πρώτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής: Στην προσφορά της εταιρίας μας έχει υπολογιστεί εύλογο ποσό εργολαβικού κέρδους

Με τον πρώτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής της, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το ποσό του εργολαβικού κέρδους που υπολόγισε η εταιρία μας, ήτοι το ποσό των 40 ευρώ, δεν είναι εύλογο «διότι αφορά το 3,96% επί της προσφερόμενης τιμής». Ο συγκεκριμένος ισχυρισμός είναι απορριπτέος ως νόμω και ουσία αβάσιμος, διότι:

(α) Στο άρθρο 68 «Συμβάσεις εργολαβίας εταιρειών παροχής υπηρεσιών» του Ν. 3863/2010, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22

του Ν. 4144/2013 (ΦΕΚ 88/ Α), ορίζεται ότι: «1 Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων.....

Αριθμός Απόφασης: 1644/2020

Ο Ν. 3863/2010, αν και αναφέρεται σε «εύλογο εργολαβικό όφελος» δεν αναφέρεται σε συγκεκριμένη μορφή κέρδους (υλικό, φήμη, διαφήμιση κ.λπ.). Περαιτέρω, το εύλογο κέρδος δεν προσδιορίζεται σε συγκεκριμένο χρηματικό ποσό, αλλά κρίνεται κατά περίπτωση. Η διαμόρφωση του ύψους του εργολαβικού κέρδους (αφού τα προσδιοριστικά τούτου στοιχεία δεν καθορίζονται στο νόμο) ανάγεται στον τρόπο άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του διαγωνιζομένου και σχετίζεται με το βάρος του επιχειρηματικού του κινδύνου, τη δυναμικότητα της επιχείρησής του, και τις επιχειρηματικές προσδοκίες του κατά τον κρίσιμο, κατά περίπτωση, χρόνο ως προς δε τη διαμόρφωση του ύψους του πρέπει να ερευνάται κατά περίπτωση (βλ. ΔΕφαΘ 86/2019, 312/2015, 795/2012 και ΕΑ ΣτΕ 105/2015, 263/2011, 139/2011). Άλλωστε, η αναθέτουσα αρχή θα πρέπει να λαμβάνει υπ' όψιν της την τρέχουσα περίοδο δημοσιονομικής κρίσης αλλά και το ότι το εργοδοτικό όφελος δεν είναι πάντα δυνατόν να αποτιμηθεί χρηματικά μέσα στα στενά όρια μιας οικονομικής προσφοράς (ΔΕφαΘ 873/2012).

Επί τη βάση των ανωτέρω έχει κριθεί (ΔεφαΘ 86/2019) ότι: ««10...Ισχυρίζεται περαιτέρω η αιτούσα ότι το ποσό του εργολαβικού κέρδους που είχε υπολογίσει, ήταν απολύτως εύλογο, αν συνεκτιμηθούν οι ειδικότερες περιστάσεις τις οποίες είχε λάβει υπόψη κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς της, καθόσον το προσδοκώμενο μικρό οικονομικό όφελος που θα αποκτήσει από την ανάθεση της συγκεκριμένης σύμβασης, συναρτάται πέρα από το κέρδος και με άλλους παράγοντες που αφορούν τα οικονομικά δεδομένα του ανταγωνισμού, του οφέλους που θα προσποριστεί από τη συνεργασία με το καθού, με την ενίσχυση του κύκλου εργασιών της και της επιχειρηματικής της εικόνας, τη διατήρηση και βελτίωση της φήμης της, με συνέπεια την απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος σε άλλους παρόμοιους διαγωνισμούς... αιτούσα ισχυρίζεται ακόμη ότι όπως προκύπτει από τα στοιχεία που υπέβαλε με την προσφορά της για την απόδειξη της τεχνικοοικονομικής της επάρκειας, παρουσιάζει υψηλή κερδοφορία κατά τα τελευταία επτά έτη, ως εκ τούτου δε, στηρίζεται επαρκώς η επιχειρηματική της επιλογή να περιορίσει το εργολαβικό της κέρδος προκειμένου να εκτελέσει επιτυχώς ένα μεγάλο έργο φύλαξης, όπως το επίμαχο, η ανάληψη

του οποίου θα εδραιώσει τη θέση της στην αγορά, θα αυξήσει την πελατειακή της βάση, την εμπειρία της, καθώς και όλους τους δείκτες οικονομικής ευρωστίας της επιχείρησης... Με τα ανωτέρω δεδομένα οι προβληθείσες αιτιάσεις πιθανολογούνται σοβαρά ως βάσιμες, άλλωστε, η οικονομική προσφορά της αιτούσας προβλέπει κάποιο περιθώριο κέρδους, όπως απαιτείται, σύμφωνα με όσα έχουν εκτεθεί στην όγδοη σκέψη. (ΕΑ ΣΤΕ 108/2014).».

(β) Στην υπό κρίση περίπτωση, η εφαρμοστέα διακήρυξη δεν προέβλεπε συγκεκριμένο ποσοστό ελάχιστου εργολαβικού κέρδους που όφειλε κάθε εταιρία να προϋπολογίσει στην προσφορά της, ενώ και ο Ν. 3863/2010, αν και αναφέρεται σε «εύλογο εργολαβικό όφελος» δεν αναφέρεται σε συγκεκριμένη μορφή κέρδους (υλικό, φήμη, διαφήμιση κ.λπ.). Άλλωστε, η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί να υποκαταστήσει τη διακριτική ευχέρεια της εταιρίας μας και την επιχειρηματική ελευθερία της να διαμορφώνει η ίδια το κέρδος της και τις πτυχές του αναλαμβάνοντας τον κίνδυνο ή το ρίσκο ενός χαμηλού κέρδους από την εκτέλεση του έργου, το οποίο όμως έχει πολλαπλά αντισταθμιστικά οφέλη. Επίσης, ουδόλως μπορεί να επιβληθεί συγκεκριμένο ύψος χρηματικού κέρδους για την εταιρία μας από τη στιγμή που δεν προβλέπεται ρητώς από τη διακήρυξη η υποχρέωση συνυπολογισμού κέρδους συγκεκριμένου ποσοστού.

Σύμφωνα με τα υφιστάμενα δεδομένα της αγοράς, ενόψει της τρέχουσας οικονομικής κρίσης, η εταιρία μας θεώρησε ως κέρδος την προβολή της από την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας στα κτίρια της Κεντρικής Υπηρεσίας του ... (...), από τα οποία διέρχεται πλήθος κόσμου καθημερινά, καθώς και την αύξηση του πελατολογίου της, με συνέπεια να εδραιώσει τη θέση της στην αγορά, να αυξήσει την πελατειακή της βάση, την εμπειρία της, καθώς και όλους τους δείκτες οικονομικής ευρωστίας της επιχείρησης. Συνεπώς, γίνεται αντιληπτό ότι η εταιρία μας, διαμόρφωσε την οικονομική προσφορά της επί τη βάσει του σκεπτικού ότι πρόκειται να αποκομίσει από την ανάληψη της συγκεκριμένης σύμβασης, σημαντικά κέρδη, υλικά και άυλα, εφόσον το κέρδος δεν απαιτείται να είναι οπωσδήποτε χρηματικό αποτιμητό αλλά και μη υλικό.

Επισημαίνεται, άλλωστε, ότι το κέρδος της εταιρίας μας διαφοροποιείται ανάλογα με τα έργα που διαθέτει και το κέρδος που λαμβάνει από αυτά και σε κάθε περίπτωση η εταιρία μας έχει την πρόδηλη ευχέρεια να μην αποσκοπεί κατ' ανάγκην μόνο στο υλικό κέρδος αλλά και στην αύξηση της εμπειρίας της και του πελατολογίου της. Άλλωστε, η εταιρία μας, διαθέτει σημαντική πιστοληπτική ικανότητα και είναι καθ' όλα κερδοφόρος, και επομένως δικαιολογείται απολύτως το συγκεκριμένο ύψος κέρδους. Εφόσον με τις διατάξεις της διακήρυξης του διαγωνισμού δεν προκαθορίστηκε ορισμένο ποσό ή ποσοστό, ως ελάχιστο αποδεκτό εργολαβικό κέρδος, ο προσδιορισμός έστω και μικρού εργολαβικού κέρδους ανάγεται στον τρόπο άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας των διαγωνιζόμενων, οι οποίοι διαμορφώνουν τις οικονομικές προσφορές κατά την ελεύθερη κρίση τους, αναλαμβάνοντας και το βάρος του σχετικού επιχειρηματικού κινδύνου. Άλλωστε, εν προκειμένω η εταιρία μας υπολόγισε ως εργολαβικό κέρδος το ποσό των 40,00 ευρώ, το οποίο δεν είναι μηδαμινό ούτε αμελητέο.

Επομένως, είναι δεδομένο πέραν πάσης αμφιβολίας ότι η εταιρία μας θα αποκομίσει πράγματι το δηλωμένο κέρδος, το οποίο δεν πρόκειται να συμπιεστεί με άλλες δαπάνες και άρα η εκτέλεση του έργου δεν μπορεί να καταστεί ζημιογόνος.

B. Ως προς τον δεύτερο λόγο της προδικαστικής προσφυγής: Το υπολογισθέν από την εταιρία μας εργατικό κόστος είναι απολύτως συμβατό με τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας

Με τον δεύτερο λόγο της προδικαστικής προσφυγής της, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι δήθεν η οικονομική προσφορά της εταιρίας μας είναι «παράνομη», διότι το υπολογισθέν εργατικό κόστος παραβιάζει τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας. Ο ως άνω ισχυρισμός πρέπει να απορριφθεί ως αόριστος, νόμω και ουσία αβάσιμος, διότι:

(α) Η παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 «Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα και συναφείς διατάξεις, ρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις» (φ.ε.κ. Α' 115), όπως αυτή ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παράγραφο 1 άρθρου 22 του ν. 4144/2013 (φ.ε.κ. Α' 88), ορίζει ότι: «1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το

Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων. Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι».

Με την προαναφερόμενη διάταξη θεσπίζεται υποχρέωση των αναθετουσών αρχών να απαιτούν από τους διαγωνιζόμενους την υποβολή των αναφερόμενων σε αυτήν στοιχείων με την πρόβλεψη, καταρχήν, ειδικού όρου στις διακηρύξεις των διαγωνισμών για την ανάθεση υπηρεσιών φύλαξης και καθαρισμού (Επ.Αν.ΣτΕ 300/2011). Εξάλλου, η διάταξη αυτή, όπως προκύπτει και από την αιτιολογική έκθεση του νόμου, αποβλέπει αφενός στη διασφάλιση των εργασιακών και ασφαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων, στον εντοπισμό της αδήλωτης εργασίας και στην αντιμετώπισή της και αφετέρου στην παροχή δυνατότητας στις επιτροπές αξιολόγησης προσφορών να αξιολογούν με επαρκή στοιχεία τις προσφορές και να μην παρατηρείται το φαινόμενο το συνολικό ποσό της προσφοράς να είναι μικρότερο του μισθολογικού κόστους.

Ο ν. 4412/2016 («Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», φ.ε.κ. Α' 147 και διόρθωση σφαλμάτων στο φ.ε.κ. Α' 200), ορίζει, στο άρθρο 18 (με τον τίτλο «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)») ότι: «1. ... 2. Κατά την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α'. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους. ...» και στο άρθρο 91 (με τον τίτλο «λόγοι απόρριψης προσφορών») ότι: «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102. ...».

Από τις προαναφερόμενες νομοθετικές διατάξεις και τους σχετικούς όρους της διακήρυξης συνάγεται ότι είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη οικονομική προσφορά, η οποία δεν καλύπτει το ελάχιστο εργατικό κόστος για την παροχή των προς ανάθεση υπηρεσιών, όπως το κόστος αυτό προσδιορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία και την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (πρβλ. ΣτΕ ΕΑ 313/2015, 441/2014, 328,198, 187/2013 κ.ά.).

Ως έχει παγίως κριθεί, κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει, ακόμη και αν ελλείπει σχετική ρήτρα, να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα στους

Αριθμός Απόφασης: 1644/2020

διαγωνιζόμενους να τηρούν, κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς τους, τις κείμενες διατάξεις, μεταξύ των οποίων προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον δε η προσφορά υπολείπεται του ελαχίστου εργοδοτικού κόστους, απορρίπτεται κατά τα ως άνω και επιπροσθέτως επειδή παραβιάζονται οι αρχές προστασίας του ανόθευτου ανταγωνισμού, της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας. ΔΕΦΑΘ 236/213, 511/2013 και εκεί αναφερόμενη νομολογία του ΣτΕ, ΔΕΦΑΘ 427/2011, 512/2011). Σε κάθε περίπτωση, κατά την πάγια νομολογία (ΔΕΦΑΘ. 325/2015, ΔΕφΘεσ. 226/2014, ΔΕΦΑΘ. 289/2014, ΕΑ ΣΤΕ 155/2013, 297/2009, 1255/2009) οικονομικές προσφορές που δεν περιλαμβάνουν το απαιτούμενο από το νόμο ελάχιστο εργατικό και ασφαλιστικό κόστος, νόμιμα αποκλείονται από διαγωνισμούς. Ιδία, δε, όταν στους όρους της διακήρυξης προβλέπεται ότι είναι απορριπτέα οικονομική προσφορά, η οποία δεν καλύπτει το ελάχιστο εργατικό κόστος για την παροχή των προς ανάθεση υπηρεσιών, όπως το κόστος τούτο προσδιορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία και την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.). (πρβλ. Ε.Α. Σ.Τ.Ε. 198.187/2013, 1272, 986, /2010, 1259, 1255, 1069/2009, 1344/2008, 1090/2006).

Επισημαίνεται ότι με τη ΣτΕ ΕΑ 272/2008 έχει κριθεί ότι: «δοθέντος ότι από την οικονομική ανάλυση και όπως ειδικώς εξηγεί με την προσφυγή της πιθανολογείται βασίμως ότι κατά τον υπολογισμό του ελαχίστου κόστους μισθοδοσίας της έλαβε υπ' όψιν τις συλλογικές συμβάσεις και τις ειδικότερες νόμιμες επιβαρύνσεις, σύμφωνα με τους οικείους όρους της Διακηρύξεως, ενώ περαιτέρω η επ' ωφελεία της διαφοροποίηση του τρόπου υπολογισμού του κόστους ανάγεται περαιτέρω στην ευχέρεια που διαθέτουν οι διαγωνιζόμενοι να οργανώνουν κατά θεμιτό τρόπο την επιχειρηματική τους δραστηριότητα για την κάλυψη των απαιτήσεων της διακηρύξεως και να διαμορφώνουν τις τιμές τους εν όψει και της φύσεως του διαγωνισμού ως μειοδοτικού» (βλ. και ΔΕφΠει 219/2018, ΔΕΦΑΘ 626/2014).

Άλλωστε, με την απόφαση του ΔΕφΘεσσαλονίκης 67/2017 (σε συμβ.) έχει κριθεί ότι: «οικονομική προσφορά που δεν καλύπτει το ελάχιστο εργατικό κόστος κατά παράβαση της κείμενης εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη, όπως απαράδεκτη είναι και οικονομική προσφορά η οποία περιλαμβάνει εργατικό κόστος που δεν αναλύεται επαρκώς. Εξάλλου, επαρκής θεωρείται ότι είναι η ανάλυση που καθιστά ευχερή τη διάγνωση του τρόπου εξαγωγής του σχετικού ποσού και τον έλεγχο των στοιχείων που λήφθηκαν υπόψη για τον προσδιορισμό του. Ενόψει αυτών και ελλείψει ρητής αντίθετης πρόβλεψης στη διακήρυξη ή στον νόμο, συνάγεται ότι στην περίπτωση που το προϋπολογιζόμενο ποσό εργατικού κόστους υπερβαίνει το προαναφερόμενο ελάχιστο νόμιμο εργατικό κόστος, τυχόν επιμέρους σφάλματα ή παραλείψεις κατά τον σχετικό υπολογισμό, τα οποία προκύπτουν από υποβληθείσα επαρκή (κατά την προαναφερόμενη έννοια) ανάλυση, δεν καθιστούν απαράδεκτη την οικονομική προσφορά, εφόσον αυτά δεν κρίνονται ουσιώδη. Χαρακτηρίζονται δε ουσιώδη τα σφάλματα και οι παραλείψεις στην περίπτωση που η διαμόρφωση της τιμής του εργατικού κόστους σε ύψος ανώτερο της τιμής του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους οφείλεται ακριβώς σε αυτά, τα οποία, αν δεν είχαν εμφιλοχωρήσει, θα είχαν ως αποτέλεσμα το προϋπολογιζόμενο εργατικό κόστος να υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους».

(β) Στην υπό κρίση περίπτωση, η εταιρία μας διαμόρφωσε την οικονομική προσφορά της, τηρώντας απαρέγκλιτα όλες τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, σε αντίθεση με όσα αόριστα και αβάσιμα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα. Συγκεκριμένα, η εταιρία μας έλαβε υπόψη ότι το ελάχιστο νόμιμο εργατικό κόστος υπολογίζεται ως εξής:

Με το άρθρο 6 της ΕΓΣΣΕ καθιερώθηκε από 1/1/1984, η εβδομαδιαία εργασία των 40 ωρών, για τους εργαζομένους που απασχολούνται σε οποιαδήποτε εργοδότη με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Αποκλίσεις από το ανώτατο νόμιμο ωράριο επιτρέπεται, αλλά μόνο προς τα κάτω (μειωμένη απασχόληση). Το πλήρες νόμιμο ωράριο του εργαζομένου ανέρχεται στις 40

ώρες την εβδομάδα και δεν επιτρέπεται στην ατομική σύμβαση εργασίας να καθορίζεται ανώτερο ωράριο απ' αυτό.

Σύμφωνα με την απόφαση με αριθ. 4241/127 της 30-1-2019 της Υπουργού Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΦΕΚ Β 173, 2019) καθορίσθηκε το νόμιμο κατώτατο ημερομίσθιο εργατοτεχνίτη στο ποσόν των 29,04 ευρώ (υπό καθεστώς εξαήμερης απασχόλησης) χωρίς ηλικιακή διάκριση, με ισχύ από 1-2-2019.

Άλλωστε, με την Δ.Α. 39/2004 «Για τους όρους αμοιβής εργασίας των Εργαζομένων στις Επιχειρήσεις Παροχής Υπηρεσιών όλης της χώρας», που κηρύχθηκε υποχρεωτική με την ΥΑ 13129/19.10.2004 (ΦΕΚ Β 1643/5.11.2004), καθιερώθηκε το 5νθήμερο -χωρίς μείωση μισθών αποδοχών- για τις αναφερόμενες εκεί κατηγορίες των εργαζομένων. Ειδικότερα, σύμφωνα με άρθ. 1 «Πεδίο ισχύος»: «1. Στην παρούσα υπάγονται οι εργαζόμενοι με σχέση εξαρτημένης εργασίας που απασχολούνται σε επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται στους χώρους ...: καθαρισμού κτιρίων και χώρων γενικά, και που έχουν τις παρακάτω ειδικότητες: γ. Βοηθητικό-τεχνικό προσωπικό (προσωπικό καθαριότητας -εισπράκτορες - αποθηκάριοι -κλητήρες - διανομείς)».». Και περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθ. 4 «Εβδομάδα 5 ημερών» : «Καθιερώνεται για τους εργαζόμενους που υπάγονται στη ρύθμιση αυτή εβδομαδιαία εργασία πέντε ημερών, θώρου ημεοησίας απασχόλησης και 40 ωρών εβδομαδιαίας εργασίας..». Σύμφωνα δε με το άρθ. 5 «Εφαρμογή θεσμικών όρων Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.» : «Οι θεσμικοί όροι της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. όπως ισχύει αποτελούν μέρος της παρούσας και ισχύουν και για τους μισθωτούς που υπάγονται σ' αυτή.»

Περαιτέρω, στο άρθρο 2 του α.ν. 539/1945 «Περί χορηγήσεως κανονικών αδειών μετ' αποδοχών», όπως ισχύει, ορίζεται ότι «1.α. Κάθε μισθωτός από την έναρξη της εργασίας του σε υπόχρεη επιχείρηση και μέχρι τη συμπλήρωση δώδεκα (12) μηνών συνεχούς απασχόλησης, δικαιούται να λάβει ποσοστό της ετήσιας κανονικής άδειας με αποδοχές κατ' αναλογία με το χρόνο εργασίας που έχει συμπληρώσει στην ίδια υπόχρεη επιχείρηση. Το ποσοστό αυτό υπολογίζεται υπε βάση ετήσια άδεια εικοσιτεσσάοων(24) εργάσιμων ημεοών ή αν

Αριθμός Απόφασης: 1644/2020

στην επιχείρηση εφαρμόζεται σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας, είκοσι (20) εργάσιμων ημερών, χωρίς να υπολογίζεται σε αυτές η ημέρα της εβδομάδας κατά την οποία δεν απασχολούνται οι μισθωτοί λόγω του εφαρμοζόμενου συστήματος εργασίας.».

Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται ότι σε καθεστώς 5ήμερης εργασίας, οι εργαζόμενοι δικαιούνται 20 ημέρες άδειας ετησίως, ενώ σε καθεστώς 6ήμερης εργασίας δικαιούνται 24 ημέρες άδειας ετησίως. Περαιτέρω, η νόμιμη εβδομαδιαία εργασία των εργαζομένων που απασχολούνται με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ανέρχεται σε 40 ώρες, και όσον αφορά τους καθαριστές απασχολούνται επί πενθήμερο εβδομαδιαίως και με νόμιμο ωράριο 8 ωρών ημερησίως και 40 ωρών εβδομαδιαίως. Η εισαγωγή υποχρεωτικού συστήματος πενθήμερης εργασίας για τους καθαριστές δεν οδήγησε σε μείωση των αποδοχών τους, διότι η έκτη ημέρα θεωρείται πλασματικά χρόνος εργασίας για τον υπολογισμό του εβδομαδιαίου μισθού και του χρόνου υπηρεσίας.

Έτσι, το ωρομίσθιο των καθαριστών υπολογίζεται ως εξής:

29,04 ευρώ (ημερομίσθιο σε καθεστώς 6ήμερης απασχόλησης) ΔΙΑ [40 (εβδομαδιαίες ώρες εργασίας) ΔΙΑ 6 (ημέρες εργασίας ανά εβδομάδα)] = 4,356 ευρώ.

Τούτο, άλλωστε, έχει κριθεί, μεταξύ άλλων, με την απόφαση ΑΕΠΠ 634/2019, σύμφωνα με την οποία: «53...Οι καθαρίστριες/ες που θα απασχοληθούν στην επίμαχη σύμβαση, εντάσσονται στην κατηγορία των εργατοτεχνιτών. Το δε νόμιμο κατώτατο ημερομίσθιο άγαμου εργατοτεχνίτη ανέρχεται στο ποσό των 29,04 ευρώ, βάσει της υπ' αριθμό οικ. 4241/127/2019 (ΦΕΚ 173/Β/30-1-2019) Υπουργικής Απόφασης. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον νόμο, ως εκτενώς παρατίθεται στη σκέψη 29, το ωρομίσθιο των εργατοτεχνιτών οι οποίοι -ως εργατοτεχνίτες- αμείβονται με ημερομίσθιο, σύμφωνα με το άρθρ. 5 παρ. 1 της ΕΓΣΕΕ1975 που κυρώθηκε με τον ν. 133/1975 (σκέψη 31), εξευρίσκεται διαιρώντας το ποσόν 6 ημερομισθίων δια του αριθμού 40. Και εν προκειμένω, ως εξής: $(29,04 \text{ ευρώ} \times 6) / 40 = 4,356 \text{ ευρώ}$. Ο νόμιμος τούτος τρόπος εξεύρεσης του ωρομισθίου δεν τροποποιήθηκε από το γεγονός ότι οι

καθαρίστριες/-ες απασχολούνται επί 5ήμερο εβδομαδιαίως και με νόμιμο ημερήσιο ωράριο 8 ωρών ημερησίως και 40 ωρών εβδομαδιαίως σύμφωνα με την Δ.Α. 39/2004 που κηρύχθηκε υποχρεωτική με την ΥΑ 13129/19.10.2004 (βλ. σκέψη 34). Και τούτο ίδια επειδή αφ' ενός μεν το άρθ. 3 παρ. 3 της ΕΓΣΕΕ 1975, που κυρώθηκε με τον ν. 133/1975 και ισχύει κατά πάντα χρόνο, προβλέπει ρητά, τόσο ότι ωράρια εβδομαδιαίας εργασίας κάτω των 45 ωρών δεν θίγονται από τις διατάξεις της ΕΓΣΕΕ (δηλαδή ισχύουν κατά πάντα χρόνο), όσο και ότι και στις περιπτώσεις αυτές το σύστημα της 5ήμερης εβδομαδιαίας εργασίας διέπεται από τις διατάξεις της ΕΓΣΕΕ (και συνεπώς από τις διατάξεις νόμιμου υπολογισμού του ωρομισθίου). Και αφ' ετέρου επειδή το σύστημα 5ήμερης εργασίας των καθαριστριών/ών εισήχθη με την Δ.Α. 39/2004 που κηρύχθηκε υποχρεωτική με την ΥΑ 13129/19.10.2004 χωρίς μείωση αποδοχών. ...58... Όπως έχει κριθεί από τη νομολογία, ανεξαρτήτως του αν η κανονιστική εμπέλευση των διατάξεων του άρθρου 2 του ν. 2842/2000 (βλ. σκ. 36) εξαντλήθηκε στη ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με την μετάβαση από την δραχμή στο ευρώ ή αν οι ρυθμίσεις αυτές του νόμου και της εκτελεστικής τους κανονιστικής κοινής υπουργικής απόφασης διεκδικούν παγία εφαρμογή και στον εφεξής χρόνο, όταν στην διακήρυξη, η οποία θεσπίζει το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού και θέτει τις συναφείς υποχρεώσεις των διαγωνιζομένων, δεν υπάρχει κανόνας που να κωλύει την έκφραση ποσών με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων κατά την κατάρτιση από τους διαγωνιζομένους της οικονομικής προσφοράς τους -και δή είτε πρόκειται για ενδιάμεσο υπολογισμό είτε πρόκειται για το τελικό εξαγόμενο των υπολογισμών που περιέχονται σ' αυτήν (ad hoc 3439/2014 ΣΤΕ)- τούτο δεν απαγορεύεται. Εξ αντιδιαστολής, δε, δεν συνάγεται υποχρέωση για στρογγυλοποίηση των τριών δεκαδικών ψηφίων σε δύο. Περαιτέρω, από κανέναν όρο της διακήρυξης, αλλά ούτε και από κάποια κανονιστική ή νομοθετική διάταξη συνάγεται υποχρέωση στρογγυλοποίησης των δεκαδικών ψηφίων του συναγόμενου ωρομισθίου από τρία σε δύο. Επιπλέον, η Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΕΓΣΣΕ) της 1.1.2011 προβλέπει τη στρογγυλοποίηση στα δύο δεκαδικά ψηφία του ημερομισθίου και όχι του ωρομισθίου βάσει του οποίου γίνονται οι ενδιάμεσοι

υπολογισμοί και ειδικότερα στους επισυναπτόμενους σε αυτή πίνακες αποδοχών, αφού υπολογίζεται πρώτα το ημερομίσθιο με ακρίβεια τριών δεκαδικών ψηφίων, στη συνέχεια στρογγυλοποιείται σε δύο δεκαδικά ψηφία με βάση τον κανόνα «(2) δεκαδικά ψηφία και στρογγυλοποιούνται στο επόμενο εκατοστό, εάν το χιλιοστό είναι ίσο ή μεγαλύτερο του πέντε (5)», ο οποίος τίθεται ως υποσημείωση του πίνακα. Συνεπώς, η προσφεύγουσα εσφαλμένα υπολογίζει το ποσό του ωρομισθίου κατά τους ενδιάμεσους υπολογισμούς σε 4,36 ευρώ, δηλαδή κατόπιν στρογγυλοποίησης σε δύο δεκαδικά ψηφία του ποσού των 4,356 ευρώ, όπως βασίμως υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή.».

Επομένως, και στην υπό κρίση περίπτωση, εσφαλμένα η προσφεύγουσα κάνει όλους τους υπολογισμούς με βάση ωρομίσθιο 4,36 ευρώ, και όχι με βάση το ορθό ωρομίσθιο των 4,356 ευρώ, όπως πράττει η δική μας εταιρία. Η εν λόγω διαφορά μπορεί να φαίνεται καταρχήν μικρή, αλλά οδηγεί σε σημαντικές αποκλίσεις κατά τον υπολογισμό του εργατικού κόστους για τους 23 εργαζομένους που θα απασχολήσει η εταιρία μας.

Άλλωστε, υπολογίσαμε το εργατικό κόστος με βάση το θεσμοθετημένο ωρομίσθιο, που είναι 29,04€ (για τον εργαζόμενο επί 40 ώρες την εβδομάδα δηλαδή επί 6 ημέρες επί 6 ώρες και σαράντα λεπτά την ημέρα).

Σε ετήσια βάση για μία θέση εργασίας ο εργοδότης οφείλει να καταβάλλει:

Μικτές Αποδοχές: 26 (ημέρες ανά μήνα) * 29,04 ευρώ (ημερομίσθιο) * 12 (μήνες) = 9.060, 48 ευρώ ετησίως για έναν εργαζόμενο.

Για τα δώρα εορτών, Πάσχα και Χριστουγέννων ισχύει η ΥΑ 19040/81 (βλ. ΔΕΝ 2013 σ. 1495), που εξεδόθη κατ' εξουσιοδότηση του Ν. 1082/80 (ΔΕΝ 1980 σελ. 969). Στην ΥΑ 19040/1981 (ΦΕΚ 742/Β/1981) προβλέπονται με το άρθρο 1 παρ. 1 και 5 τα εξής : «1. Όλοι οι μισθωτοί, που αμείβονται με μισθό ή με ημερομίσθιο, δικαιούνται, από τους πάσης φύσεως εργοδότες του : α) Επίδομα εορτών Χριστουγέννων ίσο με ένα μηνιαίο μισθό για τους αμειβόμενους με μισθό και με 25 ημερομίσθια για τους αμειβόμενους με ημερομίσθιο και β) Επίδομα εορτών Πάσχα, ίσο με μισό μηνιαίο μισθό, για τους αμειβόμενους με μισθό, και με 15 ημερομίσθια για τους αμειβόμενους με ημερομίσθιο....., με το άρθρο 3 τα εξής: «1. Τα επιδόματα εορτών Χριστουγέννων

και Πάσχα υπολογίζονται βάσει των πράγματι καταβαλλομένων μισθών ή ημερομισθίων την 10 Δεκεμβρίου κάθε χρόνου, για το επίδομα Χριστουγέννων και την 15η ημέρα πριν από το Πάσχα για το επίδομα Πάσχα, ή την ημερομηνία λύσεως της εργασιακής σχέσεως. Σαν καταβαλλόμενος μισθός ή ημερομίσθιο νοείται το σύνολο των τακτικών αποδοχών του μισθωτού από τις οποίες εξαιρείται μόνο το επίδομα "δυσχερούς διαβιώσεως" το οποίο αποκλείεται από το Ν.Δ. 907/1971», με το άρθρο 4 παρ. 1 και 3 τα εξής : «1. Τα επιδόματα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα των κατωτέρω κατηγοριών μισθωτών υπολογίζονται με τις προϋποθέσεις των παραρ. 1 και 2 του άρθρου της παρούσης βάσει του μέσου όρου των μηνιαίων αποδοχών ή του μέσου ημερομισθίου των αμοιβών, τις οποίες λαμβάνει κάθε μισθωτός στα χρονικά διαστήματα που προσδιορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 1 της παρούσης ή μέχρι της λύσεως της σχέσεως, εργασίας. Ειδικότερα το μέσο ημερομίσθιο βρίσκεται με τη διαίρεση του συνόλου των αμοιβών αυτών, με τον συνολικό αριθμό των ημερών, που περιλαμβάνονται στα προαναφερόμενα χρονικά διαστήματα και κατά τις οποίες ο μισθωτός εργάστηκε ή πάντως διατήρησε αξίωση για τις αποδοχές του. α) Εργατοτεχνίτες, εκτός των κατηγοριών που αναφέρονται στα επόμενα άρθρα που ασχολούνται σε ένα εργοδότη και αμείβονται κατά μονάδα εργασίας ή με άλλο σύστημα κυμαινομένων αποδοχών, όπως με μικτό σύστημα (βασικό ημερομίσθιο με πρόσθετες αμοιβές βάσει παραγωγής ή αυξημένης αποδόσεως) κ.λ.π. β) Υπάλληλοι που αμείβονται κατά μονάδα εργασίας, ή με μισθό και ποσοστά. γ) Μισθωτοί που απασχολούνται σε περισσότερους από έναν εργοδότες γενικά και αμείβονται με μισθό ή ημερομίσθιο ή ωρομίσθιο ή κατά μονάδα εργασίας. δ) Μισθωτοί που ασχολούνται σε ένα μόνο εργοδότη και αμείβονται με ωρομίσθιο.».

Επομένως, το επίδομα εορτών Χριστουγέννων υπολογίζεται με βάση τις αποδοχές που πραγματικά καταβάλλονται στους μισθωτούς κατά την 10η Δεκεμβρίου κάθε χρόνο και για το επίδομα εορτών Πάσχα 15 ημέρες πριν το Πάσχα (άρθρο 3, παρ.1, Κ.Υ.Α. 19040/1981). Άρα για Δώρο Πάσχα από 01/01-30/04 15 ημερομίσθια και για Δώρο Χριστουγέννων από 01/05-31/12 25

Αριθμός Απόφασης: 1644/2020

ημερομίσθια. Σε αυτά προστίθεται η προσαύξηση 0,041667 (αναλογία επιδόματος αδείας), δηλαδή:

Δώρο Χριστουγέννων: 25 (ημέρες) + $[25 * 0,5/12 \text{ ή άλλως } 0,041667]$ (προσαύξηση της αναλογίας του επιδόματος αδείας) * 29,04= 756,25 ευρώ.

Δώρο Πάσχα: 15 (ημέρες) + $[15 * 0,5/12 \text{ ή άλλως } 0,041667]$ (προσαύξηση της αναλογίας του επιδόματος αδείας) * 29,04= 453,75 ευρώ .

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα εσφαλμένα για τον υπολογισμό των δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα χρησιμοποιεί τον συντελεστή 1,042 και όχι με τον ορθό συντελεστή 1,041667.

Περαιτέρω, αναφορικά με το επίδομα αδείας, με την αριθ. Πρωτ. οικ 3392/01/03/05 Εγκύκλιο επισημαίνεται ότι κάθε εργαζόμενος μαζί με την άδεια δικαιούται αποδοχές αδείας καθώς και επίδομα αδείας (άρθρο 3, παράγραφος 16 Ν. 4504/1966). Το δικαίωμα λήψης επιδόματος αδείας, αποτελεί επακόλουθο του δικαιώματος λήψης κανονικής αδείας και υπολογίζεται όπως και οι αποδοχές αδείας - είναι δηλαδή ίσες προς το σύνολο των αποδοχών αδείας με τον περιορισμό ότι δε δύναται να υπερβεί για όσους μεν αμείβονται με μισθό, το μισό μισθό, για όσους δε αμείβονται με ημερομίσθιο ή ωρομίσθιο ή ποσοστά, τα 13 ημερομίσθια.

Ως εκ τούτου, οι μισθωτοί οι οποίοι λαμβάνουν τμήμα ή ολόκληρη την άδεια, δικαιούνται και ανάλογες αποδοχές επιδόματος αδείας τόσο για το πρώτο και δεύτερο ημερολογιακό έτος, όσο και για τα επόμενα έτη (ΑΕΠΠ 280,281/2020), δηλαδή:

Επίδομα Αδείας: 13 (ημέρες) * 29,04 (ημερομίσθιο)= 377,52 ευρώ.

Επίσης, η εταιρία μας έλαβε υπόψη ότι για το χρονικό διάστημα που θα βρίσκονται σε νόμιμη άδεια οι μόνιμοι καθαριστές της (24 ημέρες ετησίως), θα απασχολούνται στο έργο αντικαταστάτες, και συνεπώς υπολόγισε το κόστος αντικαταστατών ως εξής

Κάλυψη της Άδειας Αναψυχής με τον Αντικαταστάτη: 24 (ημέρες) * 29,04 (ημερομίσθιο)= 696,96 ευρώ.

Για την αντικατάσταση των αντικαταστατών, που επίσης θα λάβουν άδεια, το κόστος υπολογίζεται ως εξής: 2 (ημέρες) * 29,04 (ημερομίσθιο)= 58,08 ευρώ.

Αριθμός Απόφασης: 1644/2020

Το Δώρο Χριστουγέννων για τους αντικαταστάτες υπολογίζεται ως εξής: $(30 * 2/19 = 3,157894737) * 1,04166 * 29,04 = 95,53$ ευρώ.

Το Επίδομα αδείας για τους αντικαταστάτες υπολογίζεται ως εξής: $2 * 29,04 = 58,08$ ευρώ.

Περαιτέρω, η εταιρία μας κατά τον υπολογισμό του ετήσιου εργατικού κόστους έλαβε υπόψη τις λεγόμενες «κατ' έθιμο αργίες». Οι κατ' έθιμο αργίες δεν έχουν ορισθεί από τον νόμο ως υποχρεωτικές αργίες, και συνεπώς δεν απαγορεύεται η απασχόληση των μισθωτών σε αυτές, πλην όμως είθισται στην πράξη κατά τις εν λόγω ημερομηνίες οι περισσότεροι μισθωτοί να μην εργάζονται, και γι' αυτό καλούνται κατ' έθιμο αργίες. Πρόκειται συγκεκριμένα για τις εξής 5 ημέρες: Πρωτοχρονιά, Θεοφάνια, Καθαρά Δευτέρα, Μεγάλη Παρασκευή, Αγίου Πνεύματος. Εφόσον, λοιπόν, οι συγκεκριμένες ημέρες δεν είναι κατά νόμο αργίες, δεν περιλαμβάνονται στις εξαιρέσιμες και συνεπώς είναι εργάσιμες ημέρες για τους μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα και επιτρέπεται καταρχήν κατά τις ως άνω ημερομηνίες η απασχόληση των μισθωτών. Έτσι, οι αμειβόμενοι με ημερομίσθιο εάν δεν απασχοληθούν τις ημέρες αυτές, έστω και για λόγους που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα τους, δεν δικαιούνται της καταβολής του ημερομισθίου τους, διότι δεν υπάρχει διάταξη νόμου με την οποία να θεσπίζεται υποχρέωση των εργοδοτών για την πληρωμή του ημερομισθίου στις μη εξαιρέσιμες αργίες (βλ. τις σχετικές οδηγίες του Κέντρου πληροφόρησης εργαζομένων και ανέργων- Γενική Συνομοσπονδία εργατών Ελλάδος, www.kereea.gr). Συνεπώς, η εταιρία μας, έχοντας το σχετικό δικαίωμα, δεν προτίθεται να αμείψει τους εργαζομένους της για τις μη εξαιρέσιμες ημέρες κατ' έθιμο αργίες, κατά τις οποίες αυτοί δεν πρόκειται να απασχοληθούν, και για τον λόγο αυτό αφαίρεσε το εργατικό κόστος που αντιστοιχεί στις συγκεκριμένες 5 ημέρες.

Τέλος, οι εργοδοτικές εισφορές υπολογίζονται σε ποσοστό 24,81%.

Από όλα τα ανωτέρω διαμορφώνεται το συνολικό ελάχιστο νόμιμο ετήσιο εργατικό κόστος για τον καθαριστή που εργάζεται 40 ώρες την εβδομάδα και αμείβεται με το προβλεπόμενο κατώτατο νόμιμο ημερομίσθιο, που αποτυπώνεται στον παρακάτω πίνακα:

Αριθμός Απόφασης: 1644/2020

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΗΜΕΡΕΣ	ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟ	ΜΗΝΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
Μικτές Αποδοχές (365-52)/12	26	29,04 €	12	9.060,48 €
Δώρο Χριστουγέννων (25*0,5/12)	26,0415	29,04 €		756,25 €
Δώρο Πάσχα (15*0,5/12)	15,6249	29,04 €		453,75 €
Επίδομα Αδειας	13	29,04 €		377,52 €
ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ				10.647,99 €
Κάλυψη Αδειας	24	29,04 €		696,96 €
Άδεια Αντικαταστάτη	2	29,04 €		58,08 €
ΔΧ Αντικαταστάτη (30* 2/19=3,157894737) *1,04166	3,289452632	29,04 €		95,53 €
ΔΠ Αντικαταστάτη (ΟΧΙ) διότι η λήψη η ΚΑ κατά το θέρους	0	29,04 €		- €
ΕΑ Αντικαταστάτη	2	29,04 €		58,08 €
Κατ' Έθιμον Αργία 1/1	-1	29,04 €		-29,04 €
Κατ' Έθιμον Αργία 6/1	-1	29,04 €		-29,04 €
Κατ' Έθιμον Αργία Κ.Δ.	-1	29,04 €		-29,04 €
Κατ' Έθιμον Αργία Μ. Π.	-1	29,04 €		-29,04 €
Κατ' Έθιμον Αργία Α.Π.	-1	29,04 €		-29,04 €
Πάσης Φυσεως Αποδοχές				11.411,44 €
Εργοδοτικές Εισφορές 24,81%				2.831,18 €
ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ				14.242,62 €

Επομένως, το πραγματικό συνολικό κόστος της εργατοώρας για εργατοτεχνίτη, εν τω προκειμένω καθαριστή, διαμορφώνεται στο ύψος των 6,83 ευρώ, με βάση τον ακόλουθο μαθηματικό υπολογισμό:

Εβδομάδες Έτους (365/7)	52,14285714
Ώρες Έτους (40*52,14285714)	2085,714286
Κόστος Ώρας (14.242,62€ / 2.085,714286)	6,83 €

Άρα, το ελάχιστο νόμιμο μηνιαίο εργατικό κόστος για 23 εργαζομένους υπολογίζεται ως εξής:

Αριθμός Απόφασης: 1644/2020

297,5 ώρες την εβδομάδα * 6,83€ κόστος ώρας * 4,345 [(365/12)/7] εβδομάδες τον μήνα = 8.828,71 € το ελάχιστο κόστος ανά μήνα.

Περαιτέρω, στο ποσό αυτό πρέπει να προστεθεί και το ποσό που αναλογεί στην εισφορά υπέρ Ε.Λ.Π.Κ., το οποίο είναι ετησίως: 20 (ευρώ) * 23 (εργαζόμενοι)= 460 ευρώ ετησίως.

Και άρα κατά μέσο όρο σε μηνιαία βάση: 460/12= 38,33 ευρώ.

Επομένως, το συνολικό μηνιαίο ελάχιστο νόμιμο εργατικό κόστος, συμπεριλαμβανομένης της εισφοράς υπέρ Ε.Λ.Π.Κ. ανέρχεται σε (8.828,71 + 38,33)= 8.867,04.

Εν προκειμένω, το μηνιαίο εργατικό κόστος που συμπεριέλαβε η εταιρία μας στην προσφορά της ανέρχεται σε 8.881,53€, δηλαδή όχι μόνο δεν υπολείπεται του νομίμου κατά 187,12€ όπως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, αλλά αντίθετα υπερκαλύπτει και το νόμιμο εργατικό κόστος κατά 8.881,53€ - 8.867,04 € = 14,49 €.

Ειδικότερα, ο ακριβής τρόπος υπολογισμού του μηνιαίου εργατικού κόστους αποτυπώνεται στον ακόλουθο πίνακα της οικονομικής προσφοράς μας:

A/A	ΚΤΙΘΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	T.M.	ΆΤΟΜΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	T.M. / ΑΤΟΜΟ	ΗΜΕΡΕΣ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΔΕΥΤΕΡΑ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ)	ΩΡΕΣ / ΑΤΟΜΟ	ΩΡΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ (ΔΕΥΤΕΡΑ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ)	ΜΗΝΙΑΙΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΜΗΝΙΑΙΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	ΔΩΡΟ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ, ΠΑΣΧΑ, ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΔΕΙΑΣ
1	...	5.357	4	1.339	5	3,5	70,0	1.324,88 €	420,28 €	342,26 €
2	...	487	1	487	5	2,0	10,0	189,27 €	60,75 €	48,89 €
3	...	497	1	497	5	2,0	10,0	189,27 €	60,75 €	48,89 €
4	...	437	1	437	5	2,0	10,0	189,27 €	60,75 €	48,89 €
5	...	905	1	905	5	3,0	15,0	283,90 €	90,30 €	73,34 €
6	...	117	1	117	5	1,5	7,5	141,95 €	45,98 €	36,67 €

Αριθμός Απόφασης: 1644/2020

7	...	812	1	812	5	3,0	15,0	283,90 €	90,30 €	73,34 €
8	...	760	1	760	5	2,5	12,5	236,59 €	75,53 €	61,12 €
9	...	100	1	100	5	1,0	5,0	94,63 €	31,21 €	24,45 €
10	...	160	1	160	5	1,5	7,5	141,95 €	45,98 €	36,67 €
11	...	636	1	636	5	2,0	10,0	189,27 €	60,75 €	48,89 €
12	...	900	1	900	5	3,0	15,0	283,90 €	90,30 €	73,34 €
13	...	356	1	356	5	2,0	10,0	189,27 €	60,75 €	48,89 €
14	...	200	1	200	5	1,5	7,5	141,95 €	45,98 €	36,67 €
15	...	450	1	450	5	2,5	12,5	236,59 €	75,53 €	61,12 €
16	...	1.160	1	1.160	5	4,0	20,0	378,54 €	119,84 €	97,79 €
17	...	2.186	1	2.186	5	5,0	25,0	473,17 €	149,39 €	122,24 €
18	...	539	1	539	5	2,5	12,5	236,59 €	75,53 €	61,12 €
19	...	323	1	323	5	2,0	10,0	189,27 €	60,75 €	48,89 €
20	...	476	1	476	5	2,5	12,5	236,59 €	75,53 €	61,12 €
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	16.858	23				297,5	5.630,73 €	1.796,20 €	1.454,60 €

Άρα, σύνολο: $5.630,73 + 1796,30 + 1454,60 = 8.881,53€$

(γ) Όλοι οι ανωτέρω υπολογισμοί της εταιρίας μας βασίζονται στα πραγματικά δεδομένα απασχόλησης των εργαζομένων της, όπως αυτά αποτυπώνονται στην προσφορά της. Συνεπώς, υπολογίσαμε αρχικώς τις τακτικές αποδοχές των εργαζομένων μας επί τη βάσει της θωρης καθημερινής απασχόλησης τους σε μηνιαία και σε ετήσια βάση, και στη συνέχεια υπολογίσαμε επί των ίδιων πραγματικών δεδομένων και τα λοιπά εργατικά κόστη, δηλαδή δώρα Χριστουγέννων, Πάσχα, επίδομα αδείας, κόστος αντικαταστατών κλπ.

Επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα ουδόλως αμφισβητεί τη νομιμότητα των ως άνω αριθμητικών στοιχείων που συμπεριλάβαμε στην οικονομική προσφορά μας με συγκεκριμένα επιχειρήματα, αλλά αντίθετα επιλέγει να κάνει δικούς της υπολογισμούς του εργατικού κόστους επί τη βάσει υποθετικών δεδομένων, που σε καμία περίπτωση δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Συγκεκριμένα, κάνει όλους τους υπολογισμούς της (για τακτικές αποδοχές, δώρα Χριστουγέννων, Πάσχα, κόστος αντικαταστατών) με βάση το υποθετικό σενάριο

ότι οι εργαζόμενοι απασχολούνται για μία ώρα ημερησίως, και στο τέλος, αφού έχει υπολογίσει το συνολικό ετήσιο εργατικό κόστος για έναν εργαζόμενο που απασχολείται μία ώρα καθημερινά, πολλαπλασιάζει το ποσό αυτό (1.821,24 ευρώ) με το 59,5, που είναι οι πραγματικές ώρες ημερήσιας απασχόλησης κατά μέσο όρο των 23 εργαζομένων της εταιρίας μας.

Ο συλλογισμός αυτός είναι άτοπος και αντιστρατεύεται τη Λογική, διότι ξεκινάει από υποθετικά και αναληθή δεδομένα ως προς το καθεστώς απασχόλησης των εργαζομένων, και στο τέλος μόνο επιχειρείται η σύνδεση του εργατικού κόστους που υπολογίστηκε με τα πραγματικά στοιχεία που έχει δηλώσει η εταιρία μας με τελειώς λανθασμένο τρόπο. Στην ουσία η προσφεύγουσα υπολογίζει το ετήσιο κόστος για 59,5 εργαζομένους που θα απασχολούνται για 1 ώρα καθημερινά, το οποίο δεν αντιστοιχεί στα πραγματικά δεδομένα της προσφοράς μας και οδηγεί σε αυξημένο εργατικό κόστος, μεταξύ άλλων γιατί υπολογίζονται οι διάφορες προσαυξήσεις και συντελεστές περισσότερες φορές από όσες αντιστοιχούν σε 23 εργαζομένους.

Σε κάθε περίπτωση, είναι ακατανόητο γιατί η προσφεύγουσα επιλέγει να υπολογίσει το εργατικό κόστος με βάση αυτή την παράδοξη μέθοδο, που στηρίζεται σε υποθετικούς συλλογισμούς και όχι στα πραγματικά στοιχεία της προσφοράς μας και δεν χρησιμοποιείται ποτέ ούτε από τους υποψηφίους οικονομικούς φορείς ούτε από την ΑΕΠΠ ή τα Δικαστήρια.

Εφόσον δε αποδείξαμε, με βάση τους ως ανωτέρω αναφερθέντες αναλυτικούς συλλογισμούς που στηρίζονται στα πραγματικά δεδομένα της προσφοράς μας, ότι τηρήσαμε απαρέγκλιτα όλες τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, το οποίο άλλωστε δεν αμφισβητεί με συγκεκριμένα στοιχεία η προσφεύγουσα, δεν συντρέχει νόμιμος λόγος αποκλεισμού της εταιρίας μας...[..]».

12. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της ισχυρίζεται συναφώς ως προς την υπό εξέταση προσφυγή τα εξής: « [...] Σας αναφέρουμε τα εξής:

Οι συμμετέχουσες εταιρείες, μεταξύ των οποίων και η προσφεύγουσα, κατέθεσαν ηλεκτρονικά τους φακέλους των προσφορών τους που περιείχαν τους υποφακέλους «Δικαιολογητικά Συμμετοχής- Τεχνική Προσφορά» και «Οικονομική Προσφορά».

1. Σύμφωνα με το άρθρο 2.4.4 της Διακήρυξης, ισχύει ότι:

Στην προσφορά τους, οι συμμετέχοντες, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Στο διοικητικό κόστος περιλαμβάνεται και κάθε τακτική ή έκτακτη δαπάνη που έχει χαρακτήρα εφάπαξ καταβολής και δεν επιβαρύνει ποσοστιαία την εργατική αμοιβή. Τα ποσά και τα ποσοστά δεν μπορούν να είναι μηδενικά, αλλά εύλογα και να μπορούν να εξηγηθούν ικανοποιητικά.

Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή που καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται και τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή στο Παράρτημα Ι της παρούσας διακήρυξης. [...]»

2. Σύμφωνα με το άρθρο 68, παρ.1 του Ν. 3863/2010 «Συμβάσεις εργολαβίας εταιρειών παροχής υπηρεσιών», ισχύει ότι:

«Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής:

α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο.

β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας.

γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.

δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων.

ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά.

στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων.

Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.»

3. Σύμφωνα με το άρθρο 88, παρ.1 του Ν. 4412/2016 «*Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές*», ισχύει ότι:

« Όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής.»

4. Σύμφωνα με το άρθρο 2.4.6 της Διακήρυξης, ισχύει ότι:

Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών) , 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας, β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την

συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσης διακήρυξης,

γ) για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας και το άρθρο 102 του ν. 4412/2016,

δ) η οποία είναι εναλλακτική προσφορά,

ε) η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλλει δύο ή περισσότερες προσφορές. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της παραγράφου 2.2.3.4 περ.γ της παρούσας (περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016) και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων.

ζ) η οποία είναι υπό αίρεση,

η) η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής,

θ) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσης διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης.

Από τον συνδυασμό των ανωτέρω τεσσάρων (4) σημείων και σε απάντηση των αιτιάσεων της προσφεύγουσας εταιρίας σας γνωρίζουμε ότι ισχύουν, κατά την άποψή μας, τα ακόλουθα:

Για τη σύνταξη της διακήρυξης χρησιμοποιήθηκε αυτούσιο το επικαιροποιημένο υπόδειγμα διακηρύξεων ανοικτής διαδικασίας για τη σύναψη ηλεκτρονικών δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών, άνω των 60.000 ευρώ, μέσω ΕΣΗΔΗΣ, με ημερομηνία 12/07/2019. Στο άρθρο 68 του Ν. 3863/2010 αναφέρεται μόνο η υποχρέωση δήλωσης στοιχείων από τα οποία τεκμαίρεται το ύψος της προσφερόμενης τιμής της εκάστοτε οικονομικής προσφοράς. Δεν αναφέρεται ότι είναι υποχρεωτική η διατύπωση του τρόπου υπολογισμού του εργατικού κόστους των προσφερόμενων υπηρεσιών.

Το γεγονός ότι η προσφερόμενη τιμή (μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) της μειοδότης εταιρείας (120.588,00€) δεν διαφέρει σημαντικά από εκείνη της

προσφεύγουσας εταιρείας (130.560,00€), καθώς επίσης και των υπόλοιπων έξι (6) συμμετεχόντων στον εν λόγω ανοικτό διαγωνισμό με υψηλότερη προσφέρουσα τιμή (143.003,52€), καταδεικνύει την ορθότητα της απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής να μην χαρακτηριστεί η προσφορά της μειοδότης εταιρείας ασυνήθιστα χαμηλή ώστε να ζητηθούν περαιτέρω διευκρινήσεις επί του θέματος. Κατά συνέπεια, κρίνουμε ότι δεν υπήρξε οποιαδήποτε παράλειψη εκ μέρους τόσο της αρμόδιας Επιτροπής όσο και της Αναθέτουσας Αρχής.

Κατά την εξέταση του πίνακα του άρθρου 68 του Ν.3863/2010 όπως ισχύει, και η αρμόδια Επιτροπή και η Αναθέτουσα Αρχή αποφάνθηκαν ότι:

1) Η προσφορά της ... υποβλήθηκε σύμφωνα με τα όσα προβλέπει η παράγραφος 2.4. της αρ.... Διακήρυξης. Ως εκ τούτου, διαπιστώθηκε ότι δεν συντρέχουν λόγοι απόρριψής της σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.4.6 της αρ.... Διακήρυξης, καθότι η προσφορά υπεβλήθη μέσω ΕΣΗΔΗΣ και:

α) Εμπροθέσμως με τον τρόπο και το περιεχόμενο που ορίζεται στην παράγραφο 2.4.1. της αρ.... Διακήρυξης.

β) Κατά τον χρόνο και με τον τρόπο υποβολής προσφορών που αναγράφονται στην παράγραφο 2.4.2. της αρ.... Διακήρυξης

γ) Με πλήρες περιεχόμενο των φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικής προσφοράς, όπως ορίζεται στην παράγραφο 2.4.3 της αρ.... Διακήρυξης. Πιο συγκεκριμένα περιείχε:

i. Το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 4 του ν. 4412/2016 Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (Τ.Ε.Υ.Δ.) με το οποίο η εν λόγω Εταιρεία δεσμεύεται ότι δεν παραβιάζει διατάξεις του κοινού ποινικού δικαίου, του εργατικού δικαίου, της ασφαλιστικής, κοινωνικής, περιβαλλοντικής νομοθεσίας και γενικότερα ότι δρουν νομίμως, σύμφωνα με τα όσα ορίζει η Ελληνική και Ευρωπαϊκή νομοθεσία. Συνεπώς, δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της αρ.... Διακήρυξης.

ii. Εγγυητική Επιστολή της οποίας επιβεβαιώθηκε η εγκυρότητα και η χρονική ισχύς μετά από ενέργειες της αναθέτουσας Αρχής.

δ) Δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού που περιγράφονται στην παράγραφο 2.4.6 (εδάφια α, β, γ, δ, ε, ζ, η, θ).

Αριθμός Απόφασης: 1644/2020

2) Σύμφωνα με το στάδιο αξιολόγησης των Οικονομικών Προσφορών, όπως περιγράφεται αναλυτικά στο 2ο Πρακτικό της Επιτροπής το οποίο εγκρίθηκε εξ ολοκλήρου από την Αναθέτουσα Αρχή, η Εταιρεία ... με την Επωνυμία "..."
(ηλεκτρονική προσφορά .../01-06-2020):

α) Δεσμεύτηκε ότι οι εργαζόμενοί της υπάγονται στις διατάξεις της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.).

β) Υπέβαλε Πίνακα με το σύνολο των στοιχείων που ορίζει το άρθρο 68 του Ν.3863/2010, όπως αναγράφεται και στο Παράρτημα IV της Διακήρυξης αρ... «Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς».

γ) Κατέθεσε πλήρη οικονομική προσφορά, στην οποία περιλαμβάνονταν όλα τα στοιχεία και οι προϋποθέσεις που προβλέπονται σύμφωνα με την παράγραφο 2.4.4. (Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά/Τρόπος Σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών»), ήτοι:

Η τιμή της προσφοράς υπολογίζεται σε ευρώ. Στην τιμή περιλαμβάνονται:

- οι υπέρ τρίτων κρατήσεις όπως και κάθε άλλη επιβάρυνση συμπεριλαμβανομένης της παρακράτησης φόρου 8%
- εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους.

Επιπροσθέτως, στην οικονομική προσφορά πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2.4.4. (εδάφια α, β, γ, δ, ε, στ), ήτοι αναφέρεται ρητώς και αμετακλήτως:

- Κτιριακές εγκαταστάσεις και εμβαδόν ανά κτίριο
- Ο αριθμός εργαζομένων
- Ο αριθμός τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο

Ημέρες και ώρες εργασίας

- Ωράριο εργασίας, καθώς και η δυνατότητα προσαρμογής του ύστερα από συμφωνία με τους υπεύθυνους των κτιρίων
- Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά στις -πάσης φύσεως- νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων
- Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά Επιπροσθέτως:

Αριθμός Απόφασης: 1644/2020

- Διευκρινίζεται σε ποια συλλογική σύμβαση εργασίας υπάγονται οι εργαζόμενοι. Το φυσικό αρχείο της σύμβασης επισυνάπτεται στο φάκελο της οικονομικής προσφοράς
- Οι προσφερόμενες τιμές είναι σε ευρώ, σταθερές και δεν αναπροσαρμόζονται
- Η προσφορά είναι σαφής, δεν υπερέβη τον προϋπολογισμό της σύμβασης και δεν αξιολογήθηκε ως ασυνήθιστα χαμηλή.

3) Στην Οικονομική προσφορά της Εταιρείας ... με την Επωνυμία "... (ηλεκτρονική προσφορά .../01-06-2020), παρέχονται επιπλέον διευκρινίσεις και ειδικότερα ως προς τις ασφαλιστικές εισφορές αναφέρεται ρητώς ότι συμπεριλαμβάνονται οι εισφορές υπέρ Ε.Λ.Π.Κ. (Ειδικού Λογαριασμού Παιδικών Κατασκηνώσεων (Ε.Λ.Π.Κ.)).».

Βάσει των ανωτέρω συμπεραίνεται ότι η οικονομική προσφορά του προσωρινού μειοδότη δεν παραβιάζει την εργατική νομοθεσία, συμπεριλαμβάνει το εργατικό και ασφαλιστικό κόστος και δεν αντίκειται στους όρους της διακήρυξης και της νομοθεσίας. Επιπλέον, η προσφορά είναι σύμφωνη με τις κείμενες διατάξεις και διέπεται από την αρχή της νομιμότητας, της διοικητικής δράσης και δεν δημιουργεί συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού. ».

13. Επειδή, η παρ. 1 του άρθρου 53 του Ν. 4412/2016 ορίζει τα κάτωθι « 1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρθρων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών» Το, δε, άρθρο 88 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές» αναφέρει αυτολεξεί τα εξής « 1. Όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής. 2. Οι εξηγήσεις που αναφέρονται στην παράγραφος 1 μπορεί να αφορούν ιδίως: α) τα οικονομικά χαρακτηριστικά της μεθόδου κατασκευής, της διαδικασίας παρασκευής ή των παρεχόμενων υπηρεσιών, β) τις επιλεγείσες τεχνικές λύσεις ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες

που διαθέτει ο προσφέρων για την παροχή των προϊόντων ή την παροχή των υπηρεσιών ή την εκτέλεση του έργου, γ) την πρωτοτυπία του έργου, των αγαθών ή των υπηρεσιών που προτείνονται από τον προσφέροντα, δ) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 89, ε) τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις του άρθρου 131, στ) το ενδεχόμενο χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 89.

3. Η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες, σε συνεννόηση με τον προσφέροντα. Μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2. Οι αναθέτουσες αρχές απορρίπτουν την προσφορά, εάν διαπιστώσουν ότι η προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή, διότι δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 18.

4. Εάν η αναθέτουσα αρχή διαπιστώνει ότι μια προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή λόγω χορήγησης κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα, η προσφορά μπορεί να απορρίπτεται αποκλειστικά για αυτό τον λόγο, μόνο μετά από διαβούλευση με τον προσφέροντα και εφόσον αυτός δεν είναι σε θέση να αποδείξει, εντός επαρκούς προθεσμίας, την οποία ορίζει η αναθέτουσα αρχή, ότι η εν λόγω ενίσχυση είναι σύμφωνη με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 της ΣΛΕΕ. Σε περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή απαρρίπτει προσφορά υπό τις συνθήκες αυτές, ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.

5. Εφόσον ζητηθεί, η Αρχή θέτει στη διάθεση άλλων κρατών μελών, στο πλαίσιο διοικητικής συνεργασίας, κάθε πληροφορία που η Ελλάδα έχει στη διάθεσή της όπως νόμους, κανονισμούς, συλλογικές συμβάσεις καθολικής ισχύος ή εθνικά τεχνικά πρότυπα— σχετικά με τα δικαιολογητικά και τα έγγραφα που προσκομίζονται σε σχέση με τις λεπτομέρειες που αναφέρονται στην παράγραφο 2. [...]». Επίσης, το άρθρο 91 του Νόμου 4412/2016 με τίτλο « Λόγοι απόρριψης προσφορών» αναφέρει το εξής : «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών,

απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102. γ) Για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 102.

δ) Η οποία είναι εναλλακτική προσφορά, αν τέτοια δεν επιτρέπεται ή, αν επιτρέπεται, δεν πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις των εγγράφων της σύμβασης.

ε) Η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλει δύο ή περισσότερες προσφορές εκτός αν επιτρέπεται η υποβολή εναλλακτικής προσφοράς. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπο τους ορους της περίπτωσης γ της παραγράφου 4 του άρθρου 73, και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων.

στ) Προσφορά υπό αίρεση.

ζ) Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, μελέτης ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών στις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 95.

η) Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών ή γενικών υπηρεσιών, προσφορά η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής, χωρίς αυτό να προβλέπεται από τα έγγραφα της σύμβασης ή, εφόσον στα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται η κατάθεση δειγμάτων, η μη προσήκουσα κατάθεση τους.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται αναλόγως στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης των αιτήσεων συμμετοχής στην κλειστή διαδικασία, τη διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου, στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση ή στη σύμπραξη καινοτομίας». Τέλος, το άρθρο 95 του Ν.

4412/2016 με τίτλο «Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» αναφέρει ρητώς ότι : «1. Η οικονομική προσφορά (προσφερόμενη τιμή) δίδεται σε ευρώ. 5. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών, ισχύουν επιπλέον τα ακόλουθα;

α) η τιμή του προς προμήθεια υλικού ή της παρεχόμενης υπηρεσίας δίνεται ανά μονάδα, όπως καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για παράδοση του υλικού ή της παρεχόμενης υπηρεσίας στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης,

β) στις περιπτώσεις των παραγράφων 9 και 10 του άρθρου 53, όταν από τα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται αναπροσαρμογή τιμών, τότε η οικονομική προσφορά υποβάλλεται υποχρεωτικά σε ποσοστό έκπτωσης επί της τιμής της εκτιμώμενης αξίας του υλικού ή της παροχής υπηρεσίας «εκτός αν άλλως ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης.

6. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει της τιμής, η τελευταία μπορεί να προκύπτει κατά την προσφερόμενη έκπτωση επί τοις εκατό στην τιμή του είδους, βάσει τιμών αναφοράς, όπως αυτές προσδιορίζονται από την κείμενη νομοθεσία.

Στις περιπτώσεις αυτές η τιμή αναπροσαρμόζεται κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης με βάση την εκάστοτε ισχύουσα τιμή αναφοράς, εφαρμοζόμενου του ποσοστού έκπτωσης».

14. Επειδή, το άρθρο 2.4.4. της διακήρυξης προβλέπει «Περιεχόμενα 2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών

Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης τιμή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα IV της διακήρυξης:

A. Τιμές

Η τιμή της παρεχόμενης υπηρεσίας δίνεται σε ευρώ ανά μονάδα. Αν στο ηλεκτρονικό σύστημα δεν μπορεί να αποτυπωθεί αναλυτικά η οικονομική προσφορά, ο προσφέρων θα επισυνάψει στον (υπο) φάκελλο “οικονομική προσφορά” την ηλεκτρονική οικονομική προσφορά του ηλεκτρονικά υπογεγραμμένη και τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία (σύμφωνα με το υπόδειγμα που υπάρχει στο Παράρτημα IV της παρούσας διακήρυξης) σε μορφή pdf.

Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση (συμπεριλαμβάνεται και η παρακράτηση φόρου 8%), σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης.

Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου και στην επ’αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ.

Επισημαίνεται ότι το εκάστοτε ποσοστό Φ.Π.Α. επί τοις εκατό, της ανωτέρω τιμής θα υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα.

Στην προσφορά τους, οι συμμετέχοντες, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Στο διοικητικό κόστος περιλαμβάνεται και κάθε τακτική ή έκτακτη δαπάνη που έχει χαρακτήρα εφάπαξ καταβολής και δεν επιβαρύνει ποσοστιαία την εργατική αμοιβή. Τα ποσά και τα ποσοστά δεν μπορούν να είναι μηδενικά, αλλά εύλογα και να μπορούν να εξηγηθούν ικανοποιητικά.

Οι συμμετέχουσες εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού, επί ποινή αποκλεισμού, υποχρεούνται να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής:

α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο (δεν υφίσταται όριο αριθμού εργαζομένων).

β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας.

Επισημαίνουμε ότι το ωράριο εργασίας των εργαζομένων των οικονομικών φορέων καθορίζεται από τις ώρες λειτουργίας των υπηρεσιών του Δημοσίου, ήτοι από 07:00 π. μ. έως 17:00 μ.μ.

Αριθμός Απόφασης: 1644/2020

Οι ημέρες εργασίας καθορίζονται από το πλαίσιο λειτουργίας των δημόσιων υπηρεσιών, δηλαδή Δευτέρα με Παρασκευή (εξαιρούνται οι επίσημες αργίες).

Το ωράριο παροχής των υπηρεσιών καθαριότητας στα κτίρια των υπηρεσιών της Κ. Υ. του ... θα καθοριστεί στο στάδιο της συμβασιοποίησης σε συνεννόηση με τους υπεύθυνους του κάθε κτηρίου και με βάση την φύλαξή τους.

γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι (επισυνάπτεται αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι), δ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο.

ε) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που α<ρρορά τκ πάσης (ρύσεως νόυιρες αποδοχέσ αυτών των εοναζουένων).

στ) Το ύιυοσ των ασφαλιστικών εισφορών υε βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. Τα ανωτέρω στοιχεία, επί ποινή αποκλεισμού, εξειδικεύονται σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους.

Πρέπει επίσης να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων (συμπεριλαμβάνεται και η παρακράτηση φόρου 8%).

Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται.

Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή που καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται και τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή στο Παράρτημα Ι της παρούσας διακήρυξης.»

15. Επειδή, στο άρθρο 68 «Συμβάσεις εργολαβίας εταιρειών παροχής υπηρεσιών» του Ν. 3863/2010, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 του Ν. 4144/2013 (ΦΕΚ 88/ Α), ορίζεται ότι: «1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή)

αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων. Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι...3. Στη σύμβαση που συνάπτει η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή με τους εργολάβους περιλαμβάνονται τα στοιχεία α έως στ της πρώτης παραγράφου, καθώς και ειδικός όρος για την εφαρμογή των διατάξεων της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου. Όταν δεν αναγράφονται τα ανωτέρω στοιχεία και όροι, η σύμβαση είναι άκυρη και απορρίπτεται η δαπάνη πληρωμής.....6. (5). Στις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα που απασχολούν πάνω από πενήντα (50) άτομα και υποχρεούνται από την κείμενη νομοθεσία, τον οργανισμό ή τον κανονισμό τους να προβαίνουν σε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος με διακήρυξη, εφαρμόζονται οι προηγούμενες παράγραφοι. Όταν δεν έχουν τέτοια υποχρέωση και συνάπτουν σύμβαση εργολαβίας του περιεχομένου της παραγράφου 1, εφαρμόζονται οι παράγραφοι 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου».

16. Επειδή, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣΤΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕΛΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕΛΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοκτικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως, δε, παγίως γίνεται δεκτό, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ ΚΛ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και

ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.). Άλλωστε, όπως παγίως έχει κριθεί, η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και η υποχρέωση διαφάνειας απαγορεύουν στην αναθέτουσα αρχή να απορρίψει προσφορά στηριζόμενη σε λόγους οι οποίοι δεν προβλέπονται στην οικεία προκήρυξη (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 28, και απόφαση Medipac—Καζαντζίδης, C-6/05, EU:C:2007:337, σκέψη 54). Υπό αυτό το πρίσμα συνάγεται ότι η αυστηρότητα της εφαρμογής της διακήρυξης προϋποθέτει την σαφήνεια των όρων αυτής καθώς η παραβίαση αμφίσημων όρων δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό διαγωνιζόμενου αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεων του (Συμβάσεις Δημοσίων Έργων Χρ. Μηκίδης, 2009, σελ. 87 επ.). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζόμενου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑΘ 1959/1970 Αρμ. 1970 σελ. 1111, ΕφΘεσ 501/1987 ΕΔημΕργ 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, εκδ. θ', σελ. 776).

17. Επειδή, ο τρόπος συντάξεως των προσφορών στα πλαίσια των δημοσίων διαγωνισμών διέπεται από την αρχή της τυπικότητας, η οποία αποσκοπεί στην εξασφάλιση αφενός της τηρήσεως των αρχών του ανταγωνισμού, της διαφάνειας και του ίσου μέτρου κρίσεως αφετέρου της ανάγκης ευχερούς συγκρίσεως των προσφορών μεταξύ τους καθώς και στην αποφυγή του κινδύνου αλλοιώσεως αυτών (ΣΤΕ127/2015, 1971/2013, 194/2011, 804/2010, 3084/2008, 1895/2007, 3769/2003, ΕΑ 860, 689/2011, 1008/2009, 817/2008). Επίσης, όπως προαναφέρθηκε, σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοκώ πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα

γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνολολόγηση της σύμβασης που καταρτίζεται μετά τη διενέργεια του διαγωνισμού, είτε κατά το στάδιο της εκτέλεσης αυτής, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία και επάγεται ακυρότητα (βλ. IV Τμήμα ΕΛΣυν 70/2003, 105/2002, 78/2001, 4/2001, 85/2000).

18. Επειδή, σύμφωνα με πάγια νομολογία, ενόψει της αρχής της τυπικότητας, που, όπως προαναφέρθηκε, διέπει τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων, η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να καλεί τους προμηθευτές να συμπληρώσουν τα νομίμως, καταρχήν, υποβληθέντα δικαιολογητικά ή να παρέχουν σχετικές διευκρινίσεις αλλά όχι να αναπληρώσουν μη υποβληθέντα ή μη νομίμως υποβληθέντα δικαιολογητικά (ΣτΕ 2454/09, ΕΑ ΣτΕ 457, 364/09, 738/09, 180/09, 567/08, 3075/08, 307/07, ΔΕΦΑΘ 271/2011). Περαιτέρω, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manona, C 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C- 599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manona, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36) οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση κάποιας ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι προσφοράς (βλ. σχετικές αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2017, Archus and Gama, C-131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manona, C- 336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36).

19. Επειδή, από τους ανωτέρω όρους της διακήρυξης, αλλά και τις διατάξεις του άρθρου 68 παρ.1 του ν. 3863/2010 στις οποίες αυτοί

παραπέμπουν, προκύπτει ότι η οικονομική προσφορά των διαγωνιζομένων πρέπει, πέραν των λοιπών, να περιλαμβάνει το διοικητικό κόστος και το εργολαβικό κέρδος. Στην περίπτωση δε κατά την οποία το αναφερόμενο στην οικονομική προσφορά του διαγωνιζομένου διοικητικό κόστος ή εργολαβικό κέρδος δεν κρίνεται εύλογο, η προσφορά απορρίπτεται, εκτός εάν ο διαγωνιζόμενος, αφού κληθεί για την παροχή διευκρινίσεων επί των σχετικών κονδυλίων, επικαλεσθεί και αποδείξει ενώπιον του αναθέτοντος φορέα ότι συντρέχουν στο πρόσωπό του εξαιρετικές περιστάσεις, οι οποίες καθιστούν δυνατή την υποβολή προσφοράς με τα υπολογισθέντα ποσά (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 236/2015, 108/2014, 198/2013, 1297/2009).

20. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή, μετά το άνοιγμα των οικονομικών προσφορών, έχει κατ' αρχήν διακριτική ευχέρεια, κατ' εκτίμηση ιδίως της απόκλισης της οικονομικής προσφοράς εκάστου διαγωνιζομένου από την προϋπολογισθείσα δαπάνη του έργου, αλλά και σε συνδυασμό με τις λοιπές υποβληθείσες οικονομικές προσφορές να χαρακτηρίσει συγκεκριμένη οικονομική προσφορά ως ασυνήθιστα χαμηλή, πλην όμως, υποχρεούται πριν απορρίψει την προσφορά αυτή να ζητήσει από τον προσφέροντα να αποδείξει την αξιοπιστία και τη σοβαρότητα της οικονομικής προσφοράς του, ζητώντας τις διευκρινίσεις που εκείνη κρίνει σκόπιμες, να εκτιμήσει την ορθότητα και το λυσιτελές των εξηγήσεων που παρείχε ο ενδιαφερόμενος και να εκδώσει αιτιολογημένη απόφαση σχετικά με την απόρριψη ή μη της οικονομικής προσφοράς (πρβ. απόφαση ΠΕΚ της 25ης Φεβρουαρίου 2003 στην υπόθεση T-4/2001, Renco SpA, σκ. 75 και 76, απόφαση ΔΕΚ της 27ης Νοεμβρίου 2001 στις υποθέσεις C-285/1999 και C-286/1999, Impresa Lombardini SpA- Impresa Generale de Costruzioni και Impresa Ing. Mantovani SpA, σκ. 53-55, Ε.Σ. Τμ. VI 525/2018, 2998, 19/2014, 3202, 2752, 584/2011, Ε΄ Κλιμ. 387/2018, πρβλ. ΣτΕ 1425/2005, Ε.Α. ΣτΕ 45/2008, 1159/2007). Επισημαίνεται, ότι η έννοια της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δεν αποδίδεται ρητά από τις διατάξεις της ανωτέρω Οδηγίας, ούτε προβλέπεται από την κείμενη εθνική νομοθεσία ο τρόπος υπολογισμού του ανωτάτου ορίου, πέραν του οποίου υφίσταται ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά, αφού δεν έχει εισέτι θεσμοθετηθεί μηχανισμός

εξεύρεσης των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών (πρβλ. Ε.Σ. Ε΄ Κλ. 169/2019, 13/2015, πρβλ. προσχέδιο εγκυκλίου με θέμα «Εξειδίκευση των όρων χαρακτηρισμού μίας οικονομικής προσφοράς ως ασυνήθιστα χαμηλής και για την εκτίμηση των παρεχομένων εξηγήσεων» που γνωστοποιήθηκε το Φεβρουάριο 2017 ουδέποτε όμως οριστικοποιήθηκε). Ως αόριστη, συνεπώς, αξιολογική έννοια (βλ. Ε.Σ. Τμ. Μείζονος Επταμελούς Συνθέσεως 1077/2016), καθορίζεται συγκεκριμένα σε κάθε σύμβαση, σε σχέση με το αντικείμενο που αποτελεί το περιεχόμενό της (βλ. απόφ. ΔΕΕ της 29.3.2012, C-599/10, SAG ELV Slovensko a.s., σκ. 29-30, απόφ. της 18.12.2014, C-568/13, Azienda Ospedaliero-Universitaria di Careggi-Firenze, σκ. 50, της 19.10.2017, C-198/16, Agriiconsulting Europe SA, σκ. 29, πρβ. απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 2016, Agriiconsulting Europe κατά Επιτροπής, T-570/13, σκ. 55). Ο τρόπος, πάντως, υπολογισμού του κατωφλίου της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς για λόγους διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης των συμμετεχόντων πρέπει να είναι αντικειμενικός και να μην εισάγει δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος μερικών από τους συμμετέχοντες (βλ. Ε.Σ. Ε΄ Κλ. 383/2017). Σε κάθε περίπτωση, η ενεργοποίηση του μηχανισμού του άρθρου 88 του ν.4412/2016, ήτοι η υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να ελέγχει τη σοβαρότητα μιας προσφοράς, εξαρτάται, στο παρόν στάδιο που δεν έχει εισέτι θεσμοθετηθεί μηχανισμός εξεύρεσης των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, από την προηγούμενη ύπαρξη αμφιβολιών ως προς την αξιοπιστία και τη φερεγγυότητα της προσφοράς, λαμβανομένου υπόψη ότι το ως άνω άρθρο έχει ως κύριο σκοπό να μην αποκλείεται προσφέρων από τη διαδικασία χωρίς να του έχει δοθεί η δυνατότητα να δικαιολογήσει το περιεχόμενο της προσφοράς του η οποία φαίνεται υπερβολικά χαμηλή. Οι δε ως άνω αμφιβολίες δύνανται να εγείρονται είτε κατόπιν ενστάσεων, προσφυγών κλπ από τους λοιπούς συμμετέχοντες, είτε και αυτεπαγγέλτως από την αναθέτουσα αρχή, μετά από μία εκ πρώτης όψεως εκτίμηση του κατά πόσον οι προσφορές «φαίνονται» υπερβολικά χαμηλές. Συνεπώς, μόνον εφόσον προκύπτουν τέτοιες αμφιβολίες οφείλει η αναθέτουσα αρχή να ζητήσει τις προσήκουσες διευκρινίσεις ως προς τη σύνθεση της προσφοράς, προτού, ενδεχομένως, την απορρίψει. Αντιθέτως,

στην περίπτωση που μια προσφορά δεν φαίνεται υπερβολικά χαμηλή το εν λόγω άρθρο δεν εφαρμόζεται (βλ., επ' αυτού, αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 6ης Ιουλίου 2005, TQ3 Travel Solutions Belgium κατά Επιτροπής, T-148/04, σκ. 49-50, της 11ης Μαΐου 2010, PC-Ware Information Technologies κατά Επιτροπής, T-121/08, σκ. 72, της 5ης Νοεμβρίου 2014, Computer Resources International (Luxembourg) κατά Επιτροπής, T-422/11, σκ. 57, της 15ης Σεπτεμβρίου 2016, European Dynamics Luxembourg και Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής, T-698/14, σκ. 59, της 26ης Απριλίου 2018, European Dynamics Luxembourg SA, Ευρωπαϊκή Δυναμική – Προηγμένα Συστήματα Τηλεπικοινωνιών Πληροφορικής και Τηλεματικής ΑΕ κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, T-752/15, σκ. 69 και της 4ης Ιουλίου 2017 European Dynamics Luxembourg SA, Ευρωπαϊκή Δυναμική – Προηγμένα Συστήματα Τηλεπικοινωνιών Πληροφορικής και Τηλεματικής ΑΕ, European Dynamics Belgium SA κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, T-392/15 σκ. 85). Επομένως, το άρθρο 88 του ν. 4412/2016 υποχρεώνει την αναθέτουσα αρχή σε ένα πρώτο στάδιο να εξετάσει εάν οι υποβληθείσες προσφορές περιέχουν ένδειξη ικανή να δημιουργήσει την υποψία ότι ενδέχεται να είναι υπερβολικά χαμηλές. Αν οι υποβληθείσες προσφορές δεν περιέχουν τέτοια ένδειξη και, κατά συνέπεια, δεν φαίνονται υπερβολικά χαμηλές, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συνεχίσει την διαδικασία σύναψης της σύμβασης (πρβ. προαναφερθείσες αποφ. T-392/15, σκ. 88 και T-752/15, σκ. 71). Έχει, δε, κριθεί ότι τέτοιες ενδείξεις δεν υφίστανται όταν: α) το αντικείμενο της σύμβασης είναι τέτοιο, ώστε είναι συνήθης η υποβολή προσφορών με υψηλές εκπτώσεις, τούτο δε προκύπτει κι από τις προσφορές που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο παρεμφερών διαγωνισμών, ως ισχύει εν προκειμένω με τις υπηρεσίες καθαρισμού, β) αναπτύχθηκε επαρκής ανταγωνισμός, πολλοί δε εκ των υποψηφίων οικονομικών φορέων προσέφεραν, ομοίως, χαμηλή προσφορά ή χαμηλό ποσό συγκεκριμένου κονδυλίου που πλήττεται, με αποτέλεσμα η προσφερόμενη τιμή σε υποβληθείσα προσφορά να μην είναι σημαντικά χαμηλότερη από εκείνη που προσφέρεται με τις λοιπές προσφορές ή από τη συνήθη αγοραία τιμή (βλ. προαναφερθείσα αποφ. T-392/15 σκ. 88) και γ)

δεν υποβλήθηκαν ενστάσεις, ώστε να δημιουργηθούν στην αναθέτουσα αρχή αμφιβολίες ως προς τη φερεγγυότητα της υποβληθείσας προσφοράς (βλ. Ε.Σ. Τμ. VI 525/2018, 2028/2017, 3335, 2980/2015, πρβ. Ε.Σ. Ε΄ Κλ. 383/2017, ΔΕΦΑΘ 217/2013). Επομένως, η έκταση της υποχρέωσης αιτιολόγησης την οποία υπέχει η αναθέτουσα αρχή σε περίπτωση που εκτιμά ότι η επιλεγείσα προσφορά δεν φαίνεται υπερβολικά χαμηλή είναι περιορισμένη, αφού η αναθέτουσα αρχή οφείλει, ως προελέχθη, να προβεί μόνο σε εκ πρώτης όψεως εκτίμηση του εάν οι προσφορές είναι υπερβολικά χαμηλές. Στο πλαίσιο αυτό, η υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να εκθέτει λεπτομερώς τους λόγους για τους οποίους ορισμένη προσφορά δεν φαίνεται, κατά την άποψή της, υπερβολικά χαμηλή δεν συμβαδίζει με τη διάκριση μεταξύ των δύο σταδίων της εξέτασης των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών (πρβ. προαναφερθείσες απόφ. Τ-392/15, σκ. 92, Τ-752/15 σκ. 74, και ως προς τα στάδια εξέτασης των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών βλ. Ζ΄ Κλιμ. 367/2017). Ως εκ τούτου, όταν η αναθέτουσα αρχή επιλέγει την πρώτη κατά σειρά μειοδοσίας προσφοράς, δεν υποχρεούται να αναφέρει ρητώς τους λόγους για τους οποίους η εν λόγω προσφορά δε φαίνεται, κατά την άποψη της, υπερβολικά χαμηλή. Συγκεκριμένα εφόσον η εν λόγω προσφορά επιλεγεί από την αναθέτουσα αρχή συνάγεται εμμέσως πλην σαφώς ότι αυτή εκτίμησε ότι δεν υπήρχαν ενδείξεις ότι η εν λόγω προσφορά είναι υπερβολικά χαμηλή (πρβ. προαναφερθείσες απόφ. Τ-392/15, σκ. 93, Τ-752/15 σκ. 75). Συνακόλουθα, στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή δεν προβεί σε εκτίμηση με ρητή κρίση αυτής ότι κατά τη διενεργηθείσα διαγωνιστική διαδικασία δεν υποβλήθηκαν ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, δεν υφίσταται υπέρβαση των άκρων ορίων της διακριτικής της ευχέρειας (βλ. 1325/2019 απόφαση ΕΣ, Τμήμα VI, (Στ΄ Διακοπών), Ε.Σ. Ε΄ Κλ. 468, 471/2018, πρβ. VI Τμ. 1345/2018, 2028/2017). Δεδομένου, εξάλλου, ότι δεν υφίσταται υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να ελέγξει κατά περίπτωση εάν – ως εν προκειμένω κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας – το εργολαβικό κέρδος παρίσταται υπερβολικά χαμηλό – καθίσταται σαφές ότι δεν στοιχειοθετείται επουδενί εκτελεστή παράλειψη οφειλόμενης ενέργειας, δεδομένης, δε, της απουσίας σχετικής ένστασης ως προς ad hoc το ζήτημα του

εργολαβικού κέρδους ουδόλως προκύπτει ότι κατά την κρίση της η αναθέτουσα αρχή υπερέβη τα άκρα όρια της διακριτικής της ευχέρειας άλλως προέβη σε προφανή κακή χρήση αυτής. Σε κάθε περίπτωση, η προσφεύγουσα, όλως αορίστως προβάλλει ότι το ποσό των 40,00 ευρώ, που έχει υπολογίσει η παρεμβαίνουσα, καθιστά εν προκειμένω την προσφορά της καταφανώς ασυνήθιστα χαμηλή, και δη κατά τρόπο που θα έπρεπε να ζητηθούν στοιχεία της εταιρείας προς απόδειξη της δυνατότητάς της να λειτουργεί με «τόσο χαμηλό περιθώριο κέρδους», καθόσον δεν υποδεικνύει τους λόγους που -βάσει του συγκεκριμένου κονδυλίου - συντείνουν στο να είναι η προσφορά ζημιογόνος και να τίθεται εν αμφιβόλω η αξιοπιστία της και η προσήκουσα εκτέλεση της σύμβασης (πρβλ. ΔεφΠειρ 29/2020, ΔεφΘεσ 2...). Επομένως, ο πρώτος λόγος της προσφυγής απορρίπτεται προεχόντως ως απαράδεκτος.

21. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 103 του ν. 4172/2013 «Διατάξεις για τον κατώτατο μισθό», όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο πρώτο υποπαρ. ΙΑ.6 περ.2 του ν. 4254/2014: «1. α. Έπειτα από διαβούλευση, που διεξάγεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα, ορίζεται νομοθετημένος κατώτατος μισθός και το νομοθετημένο κατώτατο ημερομίσθιο, για πλήρη απασχόληση, για τους υπαλλήλους και εργατοτεχνίτες όλης της χώρας, των οποίων η αμοιβή δεν ρυθμίζεται από συλλογική σύμβαση εργασίας και ως τέτοιος νοείται μία μοναδική αξία (ποσό) αναφοράς.β. Ατομικές συμβάσεις εργασίας και συλλογικές συμβάσεις εργασίας κάθε είδους δεν επιτρέπεται να ορίζουν μηνιαίες τακτικές αποδοχές ή ημερομίσθιο πλήρους απασχόλησης, υπολειπόμενες από το νομοθετικώς καθορισμένο κατώτατο μισθό και ημερομίσθιο ή της αντίστοιχης προκύπτουσας αναλογίας για τις συμβάσεις μερικής απασχόλησης. [...] 3. Το ύψος του νομοθετημένου κατώτατου μισθού και νομοθετημένου ημερομισθίου θα πρέπει να καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας και τις προοπτικές της για ανάπτυξη από την άποψη της παραγωγικότητας, των τιμών, και της ανταγωνιστικότητας, της απασχόλησης, του ποσοστού της ανεργίας, των εισοδημάτων και μισθών.».

22. Επειδή, σύμφωνα με την υπ' αριθμό οικ. 4241/127/2019 (ΦΕΚ 173/Β/30-1-2019) Υπουργική Απόφαση: «Τον καθορισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 103 του ν. 4172/2013 (Α' 167), όπως ισχύει, του νόμιμου κατώτατου μισθού και του νόμιμου κατώτατου ημερομισθίου, για πλήρη απασχόληση, για τους υπαλλήλους και τους εργατοτεχνίτες όλης της χώρας, χωρίς ηλικιακή διάκριση, ως εξής:α) Για τους υπαλλήλους ο κατώτατος μισθός ορίζεται στα εξακόσια πενήντα ευρώ (650,00 €).β) Για τους εργατοτεχνίτες το κατώτατο ημερομίσθιο ορίζεται στα είκοσι εννέα ευρώ και τέσσερα λεπτά (29,04 €).Η απόφαση αυτή ισχύει από 1 Φεβρουαρίου 2019».

23. Επειδή σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 10 του ν. 3514/1928, ο οποίος κωδικοποιήθηκε με το από 8/13.12.1928 π.δ., όπως το άρθρο αυτό τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 7 του ν. 4558/1930 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν.δ. 2655/1953, «ιδιωτικός υπάλληλος κατά την έννοιαν του παρόντος νόμου θεωρείται παν πρόσωπο κατά κύριον επάγγελμα ασχολούμενον επ' αντιμισθία, ανεξαρτήτως τρόπου πληρωμής, εις υπηρεσίαν ιδιωτικού καταστήματος, γραφείου ή εν γένει επιχειρήσεως ή οιασδήποτε εργασίας και παρέχον εργασίαν αποκλειστικής ή κατά κύριον χαρακτήρα μη σωματικής. Δεν θεωρούνται ιδιωτικοί υπάλληλοι οι υπηρέται πάσης κατηγορίας, καθώς και παν εν γένει πρόσωπον, το οποίον χρησιμοποιείται εν τη παραγωγή αμέσως ως βιομηχανικός, βιοτεχνικός, μεταλλευτικός ή γεωργικός εργάτης ή ως βοηθός ή μαθητευόμενος των εν λόγω κατηγοριών ή παρέχει υπηρετικάς εν γένει υπηρεσίας». Σύμφωνα με παγία νομολογία, κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, η διάκριση του μισθωτού ως εργάτη ή υπαλλήλου εξαρτάται απότο είδος την φύση και την μορφή της παρεχόμενης εργασίας, δηλαδή, από στοιχεία καθαρώς αντικειμενικά τα οποία συγκροτούν το ουσιαστικό κριτήριο διάκρισης, και όχι από τον περιεχόμενο στη σύμβαση χαρακτηρισμό αυτού ή τον τρόπο της αμοιβής του. Εργασία δε εργάτη θεωρείται εκείνη που προέρχεται αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο από την καταβολή σωματικής ενέργειας, εργάτης δε είναι εκείνος του οποίου η εργασία συνίσταται, αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο, στη χρησιμοποίηση των σωματικών του δυνάμεων. Ενώ

όταν η εργασία είναι προϊόν πνευματικής καταβολής, τότε και εφόσον εργαζόμενος έχει την κατάρτιση και εμπειρία θεωρητική μόρφωση και κατάρτιση για την εκτέλεση της συγκεκριμένης εργασίας που απαιτείται για αυτήν και την εκτελεί με υπευθυνότητα και αναλαμβάνει πρωτοβουλίες με ανάληψη ευθύνης κατά την εκτέλεσή της, θεωρείται εργασία υπαλλήλου και εκείνοι που την ασκούν ανήκουν στην κατηγορία των ιδιωτικών υπαλλήλων. Έτσι, για τον χαρακτηρισμό προσώπου ως υπαλλήλου, απαιτείται και εξειδικευμένη εμπειρία, θεωρητική μόρφωση και ιδίως η ανάπτυξη πρωτοβουλίας και ανάληψη ευθύνης κατά την εκτέλεση της εργασίας, διότι μόνο όταν συντρέχουν αυτά τα στοιχεία κατά την εκτέλεση της εργασίας το πνευματικό στοιχείο υπερτερεί του σωματικού. Ειδικότερα, για τον χαρακτηρισμό ως ιδιωτικών υπαλλήλων των απασχολούμενων στη βιομηχανική παραγωγή, δεν αρκεί η άσκηση στο χειρισμό και στη ρύθμιση των μηχανικών μέσων με τα οποία, λόγω της αλματώδους τεχνολογικής προόδου, αναπληρώνεται η καταβολή μυϊκής δύναμης, αλλά απαιτείται εξειδικευμένη εμπειρία και, ιδίως, η ανάπτυξη πρωτοβουλίας και ανάληψη ευθύνης κατά την εκτέλεση της εργασίας, διότι μόνο όταν συντρέχουν αυτά τα στοιχεία κατά την εκτέλεση της εργασίας, το πνευματικό στοιχείο υπερτερεί του σωματικού (ΑΠ 596/1996 ΕΕργΔ 1996, σελ. 919, ΜΠρΠατρ 915/2000 ΕΕργΔ2001, σελ. 114, ΕφΘεσ/νίκης 1577/2003 ΑΡΜ2003, σελ. 1141, ΑΠ 1437/2004, ΑΠ 637/2005, ΜΠρΘεσ/νίκης 15289/2007 ΕΕργΔ 2008, σελ. 781, ΜΠρΣαμ 262/2008 και εκεί αναφερόμενη νομολογία, ΑΠ 90/2009 ΔΕΕ2009, σελ. 1391, ΑΠ 1405/2014, 90/2009, ΕφΘεσ/νίκης 1512/2015 ΑΡΜ2015, σελ. 2113, ΕιρΝ.Ιωνίας 303/2015, ΔΕΕ 2016 σελ. 1121, ΑΠ 1266/2017). Συνεπώς, έχει ad hoc κριθεί ότι εργαζόμενη/-ος υπό την ιδιότητα καθαρίστριας/ή έχει την ιδιότητα εργάτριας/-η(ΑΠ 464/2014, ΑΠ 284/1996), δεδομένου ότι κατά την εκτέλεση της συγκεκριμένης εργασίας υπερτερεί η καταβολή σωματικής ενέργειας και η χρησιμοποίηση σωματικών δυνάμεων, ενώ εξάλλου η συγκεκριμένη εργασία καταφανώς εντάσσεται στις υπηρετικές εν γένει εργασίες κατά την έννοια του παραπάνω νόμου.

24. Επειδή σύμφωνα με το άρθ. 3 παρ. 3 «Χρονικά Όρια Εργασίας» της ΕΓΣΣΕ 1975 που κυρώθηκε με τον ν. 133/1975: «3. Ωράρια εβδομαδιαίας εργασίας, ισχύοντα ή συμβατικώς εφαρμοζόμενα, ελάσσονα των 45 ωρών, δεν θίγονται διά της παρούσης Εθνικής Γενικής Συλλογικής Συμβάσεως Εργασίας. Η εφαρμογή όμως εις τας περιπτώσεις ταύτας, συστήματος εβδομαδιαίας εργασίας πέντε (5) ημερών, διέπεται υπό των διατάξεων της παρούσης.» Και περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθ. 5 παρ. 1 της ΕΓΣΣΕ : « 1. Προκειμένου των επί μισθώ αμειβομένων μισθωτών, δια την εξεύρεσιν του ωρομισθίου των, τα 6/25 του συμπεφωνημένου ή νόμιμου μισθού διαιρούνται δια του αριθμού 40. Δια την εξεύρεσιν του ωρομισθίου των επί ημερομισθίω αμειβομένων μισθωτών, το ποσόν των 6 πλήρων (συμπεφωνημένων ή νομίμων) ημερομισθίων, διαιρείται ομοίως δια του αριθμού 40....».

25. Επειδή σύμφωνα με την Δ.Α. 39/2004 «Για τους όρους αμοιβήςεργασίας των Εργαζομένων στις Επιχειρήσεις Παροχής Υπηρεσιών όλης της χώρας», που κηρύχθηκε υποχρεωτική με την ΥΑ 13129/19.10.2004 (ΦΕΚ Β 1643/5.11.2004), καθιερώθηκε το 5νθήμερο –χωρίς μείωση μισθών αποδοχών-για τις αναφερόμενες εκεί κατηγορίες των εργαζομένων. Ειδικότερα, σύμφωνα με άρθ. 1 «Πεδίο ισχύος» : « 1. Στην παρούσα υπάγονται οι εργαζόμενοι με σχέση εξαρτημένης εργασίας που απασχολούνται σε επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται στους χώρους ...: καθαρισμού κτιρίων και χώρων γενικά, και που έχουν τις παρακάτω ειδικότητες:γ. Βοηθητικό -τεχνικό προσωπικό (προσωπικό καθαριότητας -εισπράκτορες -αποθηκάριοι -κλητήρες -διανομείς)». Και περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθ. 4 «Εβδομάδα 5 ημερών» : « Καθιερώνεται για τους εργαζόμενους που υπάγονται στη ρύθμιση αυτή εβδομαδιαία εργασία πέντε ημερών, 8ώρου ημερησίας απασχόλησης και 40 ωρών εβδομαδιαίας εργασίας....». Σύμφωνα δε με το άρθ. 5 «Εφαρμογή θεσμικών όρων Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.» : «Οι θεσμικοί όροι της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. όπως ισχύει αποτελούν μέρος της παρούσας και ισχύουν και για τους μισθωτούς που υπάγονται σ' αυτή.»

26. Επειδή σύμφωνα με το Α.Ν.539/1945 «Περί χορηγήσεως κανονικών αδειών μετ' αποδοχών», ορίζονται τα εξής: «Άρθρον 21.α. Κάθε μισθωτός από την έναρξη της εργασίας του σε υπόχρεη επιχείρηση και μέχρι τη συμπλήρωση δώδεκα (12) μηνών συνεχούς απασχόλησης, δικαιούται να λάβει ποσοστό της ετήσιας κανονικής άδειας με αποδοχές κατ' αναλογία με το χρόνο εργασίας που έχει συμπληρώσει στην ίδια υπόχρεη επιχείρηση. Το ποσοστό αυτό υπολογίζεται με βάση ετήσια άδεια εικοσιπενθήμερων εργάσιμων ημερών ή αν στην επιχείρηση εφαρμόζεται σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας, είκοσι (20) εργάσιμων ημερών, χωρίς να υπολογίζεται σε αυτές η ημέρα της εβδομάδας κατά την οποία δεν απασχολούνται οι μισθωτοί λόγω του εφαρμοζόμενου συστήματος εργασίας. β. Ο εργοδότης υποχρεούται μέχρι τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού έτους, εντός του οποίου προσελήφθη ο μισθωτός να χορηγεί σε αυτόν την παραπάνω αναλογία της κανονικής άδειας. Κατά το δεύτερο ημερολογιακό έτος, ο μισθωτός δικαιούται να λάβει την ετήσια κανονική άδεια με αποδοχές, η οποία αναλογεί στο χρόνο απασχόλησής του στην υπόχρεη επιχείρηση και υπολογίζεται σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α'. Η άδεια αυτή επαυξάνεται κατά μία (1) εργάσιμη ημέρα για κάθε έτος απασχόλησης επιπλέον του πρώτου μέχρι τις είκοσι έξι (26) εργάσιμες ημέρες ή μέχρι και τις είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες αν στην επιχείρηση εφαρμόζεται σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας. Για καθένα από τα επόμενα ημερολογιακά έτη, ο μισθωτός δικαιούται να λάβει από την 1η Ιανουαρίου εκάστου έτους, την κανονική ετήσια άδεια με αποδοχές, η οποία υπολογίζεται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο. Η ετήσια άδεια με αποδοχές, καθώς και το επίδομα αδειάς, εκτός από τις διατάξεις του νόμου αυτού διέπονται και από τις λοιπές συναφείς διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.[...]Άρθρον 31. Κατά την διάρκεια της αδειάς ο μισθωτός δικαιούται, των συνηθών αποδοχών, των θα εδικαιούτο εάν απησχολείτο παρά τη υποκειμένη επιχείρησι κατά τον αντίστοιχον χρόνον ή των αποδοχών των τυχόν δια την περίπτωσιν ταύτην καθωρισμένων δια συλλογικής συμβάσεως. [...]3. Εν τη εννοία των αποδοχών περιλαμβάνονται και αι παντός είδους

πρόσθετοι ή συμπληρωματικά τακτικά παροχαί (αντίτιμον τροφής, επιδόματα κλπ.) (πλην της τυχόν παρεχομένης κατοικίας). [...]Άρθρον 54. Σε περίπτωση λύσης της σχέσης εργασίας με οποιοδήποτε τρόπο η λήξης της εποχιακής απασχόλησης προτού συμπληρωθεί δωδεκάμηνο στη σχέση εργασίας. Οι μισθωτοί δικαιούνται από τον εργοδότη τους δυο (2) ημερομίσθια για κάθε μήνα απασχόλησης τους, ανεξάρτητα από τυχόν οφειλομένη σ' αυτούς αποζημίωση για άλλο λόγο. Για απασχόληση μικρότερη από ένα μήνα καταβάλλεται ανάλογα κλάσμα. Για την εφαρμογή των προηγούμενων εδαφίων, προκειμένου για μισθωτούς που παρέχουν εργασία εκ περιτροπής ή διαλείπουσα ως μήνας λογίζονται είκοσι πέντε (25) ημέρες απασχόληση.».

27. Επειδή σύμφωνα με το άρθ. 6 του ν.3144/2003 (ΦΕΚ-111 Α') όπως τροποποιημένο ισχύει: «Ο εργαζόμενος δικαιούται κατά τον πρώτο χρόνο εργασίας του σε συγκεκριμένο εργοδότη να λάβει από την έναρξη της απασχόλησής του ποσοστό της ετήσιας κανονικής άδειας με αποδοχές, που προβλέπεται κατά τις κείμενες διατάξεις ότι δικαιούται μετά από συνεχή απασχόληση τουλάχιστον δώδεκα (12) μηνών σύμφωνα με το άρθρο 2 του α.ν. 539/1945, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 1346/1983 και όπως εκάστοτε ισχύει, κατ' αναλογία με το χρόνο εργασίας, που έχει συμπληρώσει στον ίδιο εργοδότη. Η ετήσια κανονική άδεια, η οποία θα χορηγείται σύμφωνα με τη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου, καθώς και το επίδομα αδειας, διέπονται κατά τα λοιπά από τις οικείες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.».

28. Επειδή στο άρθ. 3 παρ. 16 του ν. 4504/1966 ορίζεται ότι «Οι επί σχέσει εργασίας του ιδιωτικού δικαίου απασχολούμενοι, παρ' οιοδήποτε εργοδότη, μισθωτοί δικαιούνται κατ' έτος "επιδόματος αδειας" ίσου προς το σύνολον των αποδοχών των υπό του Α.Ν. 539/1954 ή άλλων διατάξεων καθοριζομένων ημερών αδειας αναπαύσεως μετ' αποδοχών, ων δικαιούται έκαστος μισθωτός, υπό τον περιορισμόν ότι το επίδομα τούτο δεν δύναται να υπερβαίνει τας αποδοχάς ενός 15ημέρου, διά τους επί μηνιαίω μισθώ αμειβομένους, των 13 δε εργασίμων ημερών, διά τους επί ημερομισθίω ή κατά μονάδα εργασίας ή επί ποσοστοίς ή κατ' άλλο τρόπον αμειβομένους

μισθωτούς. Το ως άνω επίδομα καταβάλλεται ομού μετά των αποδοχών της αδείας αναπαύσεως του μισθωτού.[...].».

29. Επειδή σύμφωνα με το άρθ. 38 «Μερική απασχόληση» του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ-101 Α') όπως αντικαταστάθηκε και ισχύει με το άρθ. 2 του ν. 846/2010 «Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις», ορίζονται τα εξής: «1. Κατά την κατάρτιση της σύμβασης εργασίας ή κατά τη διάρκειά της ο εργοδότης και ο μισθωτός μπορούν με έγγραφη ατομική σύμβαση να συμφωνήσουν, ημερήσια ή εβδομαδιαία ή δεκαπενθήμερη ή μηνιαία εργασία, για ορισμένο ή αόριστο χρόνο, η οποία θα είναι μικρότερης διάρκειας από την κανονική (μερική απασχόληση). 2. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου νοείται ως: α) «εργαζόμενος μερικής απασχόλησης», κάθε εργαζόμενος με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας, του οποίου οι ώρες εργασίας, υπολογιζόμενες σε ημερήσια, εβδομαδιαία, δεκαπενθήμερη ή μηνιαία βάση είναι λιγότερες από το κανονικό ωράριο εργασίας του συγκρίσιμου εργαζόμενου με πλήρη απασχόληση, β) «συγκρίσιμος εργαζόμενος με πλήρη απασχόληση», κάθε εργαζόμενος πλήρους απασχόλησης, που απασχολείται στην ίδια επιχείρηση με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας, και εκτελεί ίδια ή παρόμοια καθήκοντα, υπό τις αυτές συνθήκες. Όταν στην επιχείρηση δεν υπάρχει συγκρίσιμος εργαζόμενος με πλήρη απασχόληση, η σύγκριση γίνεται με αναφορά στη συλλογική ρύθμιση στην οποία θα υπαγόταν ο εργαζόμενος αν είχε προσληφθεί με πλήρη απασχόληση. Οι εργαζόμενοι με σύμβαση ή σχέση εργασίας μερικής απασχόλησης δεν επιτρέπεται να αντιμετωπίζονται δυσμενώς σε σχέση με τους συγκρίσιμους εργαζόμενους με κανονική απασχόληση, εκτός εάν συντρέχουν αντικειμενικοί λόγοι οι οποίοι τη δικαιολογούν, όπως η διαφοροποίηση στο ωράριο εργασίας.7. Αν η μερική απασχόληση έχει καθοριστεί με ημερήσιο ωράριο μικρότερης διάρκειας από το κανονικό, η παροχή της συμφωνημένης εργασίας των μερικώς απασχολούμενων πρέπει να είναι συνεχόμενη και να παρέχεται μία φορά την ημέρα. ... 9. Οι αποδοχές των εργαζομένων με σύμβαση ή σχέση εργασίας μερικής απασχόλησης υπολογίζονται όπως και οι αποδοχές του συγκρίσιμου εργαζομένου και

αντιστοιχούν στις ώρες εργασίας της μερικής απασχόλησης. 10. Οι μερικώς απασχολούμενοι μισθωτοί έχουν δικαίωμα ετήσιας άδειας με αποδοχές και επίδομα αδείας, με βάση τις αποδοχές που θα ελάμβαναν εάν εργάζονταν κατά το χρόνο της αδείας τους, για τη διάρκεια της οποίας εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 2 του α.ν.539/1945, όπως ισχύει. ...17. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται για τους μερικώς απασχολούμενους όλες οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.»

30. Επειδή σύμφωνα με παγία νομολογία από την διάταξη του άρθρου 5 της από 26-7-75 ΕΓΣΣΕ, που κυρώθηκε με το Ν. 133/75, λαμβανομένου υπ' όψιν και της καθιέρωσης της 5ήμερης εβδομαδιαίας εργασίας των 40 ωρών, «για την εξεύρεση του ωρομισθίου, καθόσον αφορά εργαζόμενους που αμείβονται με μηνιαίο μισθό, ακολουθείται η μέθοδος που καθορίζει η ΕΓΣΣΕ της 26.2.1975, (6/25 του μηνιαίουμισθού : 40) εάν δε η εβδομαδιαία απασχόληση είναι μικρότερη των 40 ωρών, ο διαιρέτης ορίζεται ίσος προς τον αριθμό των ολιγότερων ωρών εβδομαδιαίας εργασίας. Αναφορικά με τους εργατοτεχνίτες που αμείβονται με ημερομίσθιο, το ωρομίσθιό τους εξευρίσκεται, με βάση την ίδια ΕΓΣΣΕ με τη μέθοδο πολλαπλασιασμού του ημερομισθίου επί 6 και της διαιρέσεως δια των ωρών εβδομαδιαίας εργασίας (άρθρ. 5, 6 της από 26-2-1975 ΕΓΣΣΕ)» (ΑΠ 1166/2014, για υπολογισμό ωρομισθίου καθαριστριών adhocΜονΕφΠειρ 862/2014). Συνεπώς, ορθά υπολογίζεται το ωρομίσθιο των εργατών «πολλαπλασιάζοντας το ημερομίσθιο Χ 6 (και όχι Χ5) και στην συνέχεια διαιρώντας το γινόμενο με τον αριθμό 40 (αριθμό των ωρών εργασίας την εβδομάδα)» (ΑΠ 1317/2015). Και τούτο μάλιστα επειδή στους μισθωτούς που εφαρμόζεται το σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας «νόμιμο ωράριο θεωρούνται οι εννέα (9) ώρες ημερησίως και οι σαράντα πέντε εβδομαδιαίως. Η έκτη ημέρα της εβδομάδας, μολονότι, σύμφωνα με τις άνω διατάξεις περί πενθήμερης εργασίας, αποτελεί ημέρα υποχρεωτικής ανάπαυσης, εν τούτοις, για τον υπολογισμό του εβδομαδιαίου μισθού και του χρόνου υπηρεσίας, θεωρείται πλασματικά χρόνος εργασίας. Έτσι, για τους εργαζόμενους με πενθήμερο, εφόσον αυτοί εξακολουθούν να λαμβάνουν

Αριθμός Απόφασης: 1644/2020

τις αποδοχές των 6 εργασίμων ημερών και να απασχολούνται με το αυτό ωράριο εργασίας, ως ημερομίσθιο θεωρείται, όπως ακριβώς και για τους απασχολούμενους επί 6 ημέρες την εβδομάδα, το 1/6 τηςεβδομαδιαίας αμοιβής (εργατοτεχνίτες) ή το 1/25 του μηνιαίου μισθού(υπάλληλοι)» (ΑΠ1215/2004). Συνεπώς,για την εξεύρεση του ωρομισθίου πρέπει να γίνει « .. αναγωγή στην προβλεπόμενη αμοιβή του για εργασία 8 ωρών ημερησίως και 40 ωρών εβδομαδιαίως αφού θεωρείται ότι οφείλονται εβδομαδιαίως στον εργαζόμενο, ανεξάρτητα από το σύστημα εβδομαδιαίας απασχόλησης του, έξι ημερομίσθια...»(ΕφΠειρ 545/2012 Δ/ΝΗ2013,1615). Εξάλλου, όπως έχει adhoc κριθεί για τον υπολογισμό ωρομισθίου καθαριστριών μερικής απασχόλησης (ΜονΕφΠειρ 862/2014, ΑΠ 1166/2014) «στην παρ. 9 του άρθρου 38 ν. 1892/1990, (όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 του ν. 2639/1998 και συμπληρώθηκε με άρθρο 7 Ν. 2874/2000), ορίζεται ότι: "Οι αποδοχές των εργαζομένων με σύμβαση ή σχέση εργασίας μερικής απασχόλησης, υπολογίζονται όπως και οι αποδοχές του συγκρίσιμου εργαζόμενου και αντιστοιχούν στις ώρες εργασίας της μερικής απασχόλησης. Κατά δε την παρ. 2 του ίδιου άρθρου "εργαζόμενος μερικής απασχόλησης νοείται κάθε εργαζόμενος με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας του οποίου οι ώρες εργασίας υπολογιζόμενες σε ημερήσια, εβδομαδιαία, 15νθήμερη ή μηνιαία βάση είναι λιγότερες από το κανονικό ωράριο εργασίας του συγκρίσιμου εργαζόμενου με πλήρη απασχόληση (εδάφ. α), ως τέτοιος δε νοείται κάθε εργαζόμενος πλήρους απασχόλησης, που απασχολείται στην ίδια επιχείρηση με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας και εκτελεί ίδια ή παρόμοιακαθήκοντα, υπό τις αυτές συνθήκες (εδάφ. β). Έτσι, κατ' εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων, για την εξεύρεση της ημερήσιας αμοιβής του μερικώς απασχολούμενου, πολλαπλασιάζεται το ωρομίσθιο που λαμβάνει ο συγκεκριμένος εργαζόμενοςπλήρους απασχόλησης επί τις ώρες εργασίας του μερικώς απασχολούμενου. Περαιτέρω, με την ΥΑ 13129/2004 (ΦΕΚ Β' 1643/5-11-2004) "Κήρυξη υποχρεωτικής της απόφασης διαιτησίας 39/2004 που αφορά τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων στις επιχειρήσειςπαροχής υπηρεσιών όλης της Χώρας",

Αριθμός Απόφασης: 1644/2020

που αφορά, μεταξύ άλλων τους εργαζόμενους που απασχολούνται με σχέση εξαρτημένης εργασίας σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους χώρους του καθαρισμού κτιρίων, ως βοηθητικό προσωπικό καθαριότητας, καθιερώνεται, για τους εργαζομένους που υπάγονται στη ρύθμιση αυτή εβδομαδιαία εργασία πέντε ημερών, 8ώρου ημερήσιας απασχόλησης και 40 ωρών εβδομαδιαίας εργασίας (άρθρο 4). Οι θεσμικοί όροι της ΕΓΣΣΕ όπως ισχύει αποτελούν μέρος αυτής και ισχύουν και για τους μισθωτούς που υπάγονται σ' αυτή (άρθρο 5) η δε ισχύς της αρχίζει από 1-1-2004 (άρθρο 8 αυτής).» Επιπλέον τα ως άνω διαλαμβάνονται επίσης και στην ιστοσελίδα του ΚΕΠΕΑ(Κέντρο Πληροφόρησης Εργαζομένων και Ανέργων) της ΓΣΕΕ (www.kepea.gr/aarticle.php?id=294) : « Υπολογισμός Ωρομισθίου Για τους αμειβόμενους με ημερομίσθιο, πολλαπλασιάζουμε το ημερομίσθιο επί 6 και το διαιρούμε με το ισχύον συμβατικό εβδομαδιαίο ωράριο, δηλαδή 40 ή λιγότερο, σε περίπτωση ωραρίου μικρότερου του 40ωρου ημερομίσθιο Χ6 συμβατικό εβδομαδιαίο ωράριο (40 ή λιγότερο) ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1ο: Για να βρούμε το ωρομίσθιο του εργάτη που παίρνει ημερομίσθιο 40 €, πολλαπλασιάζουμε τα 40 € επί 6 για να βρούμε τις εβδομαδιαίες αποδοχές, $40 \times 6 = 240$ € και στη συνέχεια το ποσό αυτό διαιρούμε με τον αριθμό 40, δηλαδή όσες είναι οι ώρες της εβδομαδιαίας εργασίας, οπότε $240 : 40 = 6$ € ωρομίσθιο.»

31. Επειδή στο Έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Γενική Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Δ/ση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης) με Αριθ. Πρωτ.: 41815/Δ.10.199/16.9.2016 με θέμα «Αναβάθμιση Πληροφοριακού Συστήματος ΕΡΓΑΝΗ», ορίζεται ότι στο πλαίσιο της Αναβάθμισης των εντύπων Ε4 και Ε3, η ορθή συμπλήρωση των πεδίων «Μικτές αποδοχές», «Εβδομαδιαίες ώρες» και «Ωρομίσθιο» γίνεται σύμφωνα με τα παρακάτω: «Εργατοτεχνίτης: «Μικτές αποδοχές» = «Εβδομαδιαίες ώρες» x 4,33 x «Ωρομίσθιο» Υπάλληλος: «Μικτές αποδοχές» = «Εβδομαδιαίες ώρες» x 4,166 x «Ωρομίσθιο». Συνεπώς κατά απλό αριθμητικό

υπολογισμό Ωρομίσθιο = μικτές αποδοχές ΔΙΑ (εβδομαδιαίες ώρες ΕΠΙ 4,33) (καθόσον αφορά σε εργατοτεχνίτη)».

32. Επειδή, ο ν. 2842/2000, τιτλοφορούμενος «Λήψη συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΚ) 1103/97/974198 και 2866198 του Συμβουλίου, όπως ισχύουν σχετικά με την εισαγωγή του ευρώ», στο μεν άρθρο 1 αυτού προέβλεπε την αντικατάσταση της δραχμής από το ευρώ, συναφώς δε, στο άρθρο 2 αυτού, τιτλοφορούμενο «Μετατροπές και στρογγυλοποιήσεις», προέβλεπε τα εξής : «1. Κάθε χρηματικό ποσό εκφρασμένο σε δραχμές που πρόκειται να καταβληθεί ή να καταλογισθεί σε ευρώ μετατρέπεται και στρογγυλοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 4 και 5 του Κανονισμού (ΕΚ) 1103/97 του Συμβουλίου. 2. Κάθε χρηματικό ποσό εκφρασμένο σε ευρώ που πρόκειται να καταβληθεί ή να καταλογισθεί σε δραχμές μετατρέπεται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 3 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) 1103/97 του Συμβουλίου και στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη δραχμή και ειδικότερα προς το άνω αν ο αριθμός μετά την υποδιαστολή είναι ανώτερος ή ίσος με πενήντα λεπτά της δραχμής και προς το κάτω αν είναι κατώτερος από πενήντα λεπτά. Χρηματικά ποσά σε ενδιάμεσους υπολογισμούς, τα οποία δεν πρόκειται να καταβληθούν ή να καταλογισθούν και εκφράζονται σε ευρώ και δραχμές, κατά τις ενδιάμεσες μετατροπές, στρογγυλοποιούνται τουλάχιστον στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο, χωρίς να αποκλείεται συμβατικά μεγαλύτερος βαθμός ακριβείας. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται σε μετατροπές νομισματικών ποσών από μια εθνική νομισματική μονάδα σε άλλη. 4. Οι ενδιάμεσοι υπολογισμοί καλύπτουν όλα τα στάδια κατά το οποίο το μετατρεπόμενο χρηματικό ποσό δεν συνιστά αφ' εαυτού χρηματική οφειλή, αλλά αποτελεί στοιχείο σε μια αλληλουχία πράξεων η οποία δύναται να οδηγήσει στη δημιουργία χρηματικής οφειλής. 5. Διαφορές από στρογγυλοποιήσεις χρηματικών ποσών σε ευρώ ή δραχμές που πρόκειται να καταβληθούν ή να καταλογισθούν, εφόσον προκύπτουν από την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) 1103/1997 του Συμβουλίου και των διατάξεων του παρόντος, δεν επηρεάζουν τον απαλλακτικό χαρακτήρα των σχετικών

πληρωμών ή την ακρίβεια των σχετικών εγγραφών και δεν αναζητούνται. 6. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, είναι δυνατόν να επιβάλλεται μεγαλύτερος βαθμός ακριβείας σε στρογγυλοποιήσεις κατά τις μετατροπές των ως άνω χρηματικών ποσών σε ενδιάμεσους υπολογισμούς και γενικότερα να ρυθμίζονται θέματα μετατροπών από δραχμές σε ευρώ και αντίστροφο, καθώς και στρογγυλοποιήσεων». Τέλος, στην, εκδοθείσα βάσει της ως άνω εξουσιοδοτικής διατάξεως της παρ. 6 του άρθρου 2 του ανωτέρω νόμου, υπ' αριθμ. ΖΙ-288/2001 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, για την «εφαρμογή του άρθρου 2 του ν. 2842/2000» (Β' 456), ορίζονται εξής : «Άρθρο 1. Αριθμός δεκαδικών ψηφίων. 1) Επιτρέπεται η αναγραφή της ανά μονάδα τιμής σε ευρώ με περισσότερα των δύο δεκαδικών ψηφίων, εφόσον χρησιμοποιείται σε ενδιάμεσους υπολογισμούς, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν.2842/2000, σε όλα τα φορολογικά στοιχεία (τιμολόγια, αποδείξεις κλπ), τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων και σε άλλες συναφείς περιπτώσεις. Η ανά μονάδα τιμή καθώς και το γενικό σύνολο σε ευρώ, όταν είναι καταβλητέα και καταλογιστέα, στρογγυλοποιούνται σε δύο δεκαδικά ψηφία.2)».

33. Επειδή, ως ημερομίσθιο του επιδόματος αδείας, νοείται, για όσους αμείβονται με ημερομίσθιο και εργάζονται με 5ήμερο το 1/6 της εβδομαδιαίας αμοιβής τους και όχι το 1/5 αυτής, αφού και οι εργαζόμενοι με 5ήμερο δικαιούνται 6 ημερομίσθια την εβδομάδα (Κων. Λαναράς, Νομοθεσία Εργατική και Ασφαλιστική, εκδ. Σάκκουλα, 2018, σελ. 463). Ειδικότερα, όταν ο νόμος θέτει ως ανώτατο όριο του επιδόματος αδείας τα 13 ημερομίσθια, τότε ως ημερομίσθιο τόσο για τις περιπτώσεις πλήρους, όσο και μερικής απασχολήσεως επί 5 ή 6 ημέρες, θεωρείται το εβδομαδιαίο ποσό αμοιβής διαιρούμενο δια 6 (και όχι δια 5 όταν υπάρχει πενθήμερο)(βλ. Δ.Ε.Ν2018,σ.592 και 787). Κατά, πάγια, δε, νομολογία «για τους εργαζόμενους με πενθήμερο, εφόσον αυτοί εξακολουθούν να λαμβάνουν τις αποδοχές των 6 εργασίμων ημερών και να απασχολούνται με το αυτό ωράριο εργασίας, ως ημερομίσθιο θεωρείται, όπως ακριβώς και για τους απασχολούμενους επί 6

ημέρες την εβδομάδα, το 1/6 της εβδομαδιαίας αμοιβής (εργατοτεχνίτες) ή το 1/25 του μηνιαίου μισθού(υπάλληλοι)» (ΑΠ 1215 /2004, βλ. και ΑΠ 1201/2018).

34. Επειδή, η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε ένα έτος (βλ. σχετ. αρ. 1.3. διακήρυξης), σύμφωνα, δε, με το ρητό και σαφές γράμμα του νόμου, οι εργαζόμενοι δικαιούνται επιδόματος αδείας ανάλογο με τις αποδοχές των ημερών αδείας που δικαιούνται με το περιορισμό ότι το επίδομα αδείας δεν μπορεί να υπερβαίνει κατ' έτος τις αποδοχές ενός 15ημέρου για τους αμειβόμενους με μισθό ή τα 13 ημερομίσθια για τους αμειβόμενους με ημερομίσθιο (άρθ. 3 παρ. 16 ν. 4504/1966). Το ύψος, δηλαδή, του επιδόματος αδείας, υπολογίζεται με βάση τις αποδοχές αδείας με την επιφύλαξη του ανωτέρω περιορισμού (βλ. Χρυσούλα Πετινίη-Πηνιώτη, Η άδεια των μισθωτών, Νομικά Θέματα –Πρακτικές Οδηγίες, ΔΕΝ2018 σ.737). Συνεπώς, η κατά τον νόμο βάση του υπολογισμού του επιδόματος αδείας είναι αφενός μεν οι αποδοχές που λαμβάνει ο εργαζόμενος και ο αριθμός των ημερών αδείας που δικαιούται να λάβει. Βάσει, δε, του Α.Ν.539/1945, στην περίπτωση πενθήμερης εργασίας, κάθε εργαζόμενος, μέσα στους 12 μήνες απασχόλησης στον εργοδότη του, δικαιούται να λάβει άδεια από είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες, χωρίς να υπολογίζεται σ' αυτές η έκτη ημέρα της εβδομάδας κατά την οποία δεν απασχολείται, λόγω του εφαρμοζόμενου πενθήμερου συστήματος (Κων. Λαναράς, Νομοθεσία Εργατική και Ασφαλιστική, εκδ. Σάκκουλα, 2018, σελ. 418). Δοθέντος, όμως, ότι το επίδομα αδείας για τους αμειβόμενους με ημερομίσθιο δεν μπορεί να υπερβεί τα 13 ημερομίσθια ανά έτος, το επίδομα αδείας κάθε εργαζόμενου στην προκείμενη περίπτωση ανέρχεται συνολικά σε 13 ημερομίσθια.

35. Επειδή, ειδικότερα, κατά τη διάρκεια της άδειας ο μισθωτός δικαιούται να λάβει από τον εργοδότη τις συνήθεις αποδοχές του, που θα ελάμβανε εάν πραγματικά απασχολούνταν στην επιχείρηση κατά τον αντίστοιχο χρόνο της άδειάς του, δηλαδή, τις αποδοχές που πραγματικά καταβάλλονται στο χρονικό σημείο που αρχίζει η άδεια. Στην έννοια των αποδοχών περιλαμβάνονται τόσο ο πάγιος μισθός, όσο και οι κάθε είδους πρόσθετες ή συμπληρωματικές παροχές, είτε σε χρήμα είτε σε είδος, τις

Αριθμός Απόφασης: 1644/2020

οποίες οπωσδήποτε θα δικαιούταν να λάβει ο μισθωτός εάν εργαζόταν κατά τον αντίστοιχο της άδειάς του χρόνο (ΑΠ 1174/2014, 274/2015, ΔΕΝ2015 σ.274 και 823). Στις συνήθειες, δε αποδοχές, περιλαμβάνονται και οι προσαυξήσεις για εργασία τις νύκτες, τις Κυριακές και τις αργίες (ΑΠ 204/2015 –ΔΕΝ2015,σ. 484, ΑΠ 659/2003 –ΔΕΝ2003,σ.1145), καθώς επίσης η αμοιβή για υπερεργασία και η προσαύξηση για νόμιμη υπερωριακή απασχόληση, την οποία ο μισθωτός πραγματοποιείετε τακτικά κάθε μήνα, είτε κατ' επανάληψη σε ορισμένα ή και ακανόνιστα χρονικά διαστήματα μέσα στο χρόνο, κατά τρόπο που να αποτελεί σύνηθες φαινόμενο(ΑΠ 204/2015 – ΔΕΝ2015, σ.484). Δηλαδή, όταν είναι βέβαιο ότι θα καταβάλλονταν οι ανωτέρω αμοιβές και κατά το χρόνο της άδειας, αν ο μισθωτός εργαζόταν κατ' αυτή. Επίσης, περιλαμβάνεται και κάθε άλλη παροχή που δίνεται σαν αντάλλαγμα της εργασίας, εφόσον συγκεντρώνει τις ως άνω προϋποθέσεις (ΑΠ 568/2009, 191/2011, 204/2015, 274/2015, ΔΕΝ2015 σ.484 και 833. Βλ. Κων. Λαναράς, Νομοθεσία Εργατική και Ασφαλιστική, εκδ. Σάκκουλα, 2016, σελ. 421 επ.). Ωστόσο, δεν υπολογίζεται στις αποδοχές άδειας η αποζημίωση για παράνομη υπερωριακή εργασία (ΑΠ/1339/2005 –ΔΕΝ2006 σ.424), ούτε η αναλογία των δώρων εορτών, διότι οι αποδοχές άδειας συσχετίζονται με τις αποδοχές του διαστήματος της άδειας και όχι αορίστως με τις τακτικές αποδοχές, όπως συμβαίνει με τα δώρα (επιδόματα) εορτών, στα οποία υπολογίζεται η αναλογία του επιδόματος άδειας (βλ. ΔΕΝ2017,σ. 315, ΕφΑθ 1950/95 –ΔΕΝ1997,σ. 610 και 371/85 σεΔΕΝ1985,σ. 663).Συνεπώς, σύμφωνα με τα ανωτέρω, ο υπολογισμός του ύψους των αποδοχών άδειας, άρα και του επιδόματος άδειας, πραγματοποιείται στη βάση των συνήθων αποδοχών, οι οποίες περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, πλην του πάγιου μισθού, τόσο τις αποδοχές για εργασία κατά τις Κυριακές, τις αργίες και τη νύχτα.

36. Επειδή, ως δεύτερο λόγο προσφυγής η προσφεύγουσα επικαλείται παρανομία της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας, η οποία κατά την κρίση και με βάση τους υπολογισμούς της προσφεύγουσας υπολείπεται του νομίμου εργατικού κόστους κατά 2.245,44 ευρώ ετησίως.

37. Επειδή, τόσο η θεωρία όσο και η νομολογία δέχονται την εφαρμογή στην διοικητική δίκη του βάρους απόδειξης από αντικειμενική άποψη (βάρος απόδειξης «υπό αντικειμενική έννοια»), δοθέντος ότι η εφαρμογή του έχει πάντοτε ως αφετηρία τη λειτουργία του κανόνα δικαίου. Το αντικειμενικό βάρος αποδείξεως δίνει διέξοδο όταν, παρά τη διεξαγωγή της αποδεικτικής διαδικασίας, παραμένουν αμφιβολίες ως προς την αλήθεια των πραγματικών περιστατικών, και συνεπώς κάποιος από τους διαδίκους πρέπει να φέρει τον κίνδυνο του non liquet, δηλαδή του γνωστικού αδιεξόδου του δικαστή. Δεδομένου, δε, ότι δικαστής (ο εφαρμοστής του δικαίου) δεν επιτρέπεται να αρνηθεί την έκδοση απόφασης, η δικαστική του διάγνωση στηρίζεται τότε στους κανόνες του αντικειμενικού βάρους αποδείξεως, εκδίδει δηλ. μια απόφαση σύμφωνα με το βάρος αποδείξεως (Beweislastentcheidung). Οπότε η περίπτωση του non liquet εξομοιώνεται κατά πλάσμα δικαίου με την περίπτωση της μη αποδείξεως του ισχυρισμού (Δημήτριος Γ. Ράικος, «Τα γνωσιολογικά θεμέλια της απόφασης του διοικητικού δικαστή», Ανάτυπο από το περιοδικό «Διοικητική Δίκη», τόμος ΙΖ', τεύχος 3ο, 2015, Εκδόσεις Σάκκουλας, σελ. 583 επ.). Επομένως, εναπόκειται στην προσφεύγουσα να παραθέσει κατά τρόπο σαφή και μετ' αποδείξεων, όπου απαιτείται τους ισχυρισμούς της.

38. Επειδή, καταρχήν, η προσφεύγουσα με την προδικαστική της προσφυγή προσδιορίζει, τις ελάχιστες νόμιμες μικτές αποδοχές, λαμβάνοντας υπόψη ως ωρομισθίο το ποσό των 4,36 ευρώ, αντί του ποσού των 4,356 ευρώ, ήτοι προβαίνει σε στρογγυλοποίηση του ωρομισθίου σε δύο δεκαδικά ψηφία σε σχέση με την προσφορά της παρεμβαίνουσας. Όπως έχει κριθεί από τη νομολογία, ανεξαρτήτως του αν η κανονιστική εμπέλεια των διατάξεων του άρθρου 2 του ν. 2842/2000 εξαντλήθηκε στη ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με την μετάβαση από την δραχμή στο ευρώ ή αν οι ρυθμίσεις αυτές του νόμου και της εκτελεστικής τους κανονιστικής κοινής υπουργικής αποφάσεως διεκδικούν παγία εφαρμογή και στον εφεξής χρόνο, όταν στην διακήρυξη, η οποία θεσπίζει το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού και θέτει τις συναφείς υποχρεώσεις των διαγωνιζομένων, δεν υπάρχει κανόνας που να κωλύει την έκφραση ποσών με ακρίβεια δύο

δεκαδικών ψηφίων κατά την κατάρτιση από τους διαγωνιζομένους της οικονομικής προσφοράς τους -και δή είτε πρόκειται για ενδιάμεσο υπολογισμό είτε πρόκειται για το τελικό εξαγόμενο των υπολογισμών που περιέχονται σ' αυτήν (adhoc3439/2014 ΣΤΕ)-τούτο δεν απαγορεύεται. Εξ αντιδιαστολής, δε, δεν συνάγεται υποχρέωση για στρογγυλοποίηση των τριών δεκαδικών ψηφίων σε δύο. Περαιτέρω, από κανέναν όρο της διακήρυξης, αλλά ούτε και από κάποια κανονιστική ή νομοθετική διάταξη συνάγεται υποχρέωση στρογγυλοποίησης των δεκαδικών ψηφίων του συναγόμενου ωρομισθίου από τρία σε δύο. Επιπλέον, η Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΕΓΣΣΕ) της 1.1.2011 προβλέπει τη στρογγυλοποίηση στα δύο δεκαδικά ψηφία του ημερομισθίου και όχι του ωρομισθίου βάσει του οποίου γίνονται οι ενδιάμεσοι υπολογισμοί και ειδικότερα στους επισυναπτόμενους σε αυτή πίνακες αποδοχών, αφού υπολογίζεται πρώτα το ημερομίσθιο με ακρίβεια τριών δεκαδικών ψηφίων, στη συνέχεια στρογγυλοποιείται σε δύο δεκαδικά ψηφία με βάση τον κανόνα «(2) δεκαδικά ψηφία και στρογγυλοποιούνται στο επόμενο εκατοστό, εάν το χιλιοστό είναι ίσο ή μεγαλύτερο του πέντε (5)», ο οποίος τίθεται ως υποσημείωση του πίνακα. Συνεπώς, η προσφεύγουσα εσφαλμένα υπολογίζει το ποσό του ωρομισθίου κατά τους ενδιάμεσους υπολογισμούς σε 4,36 ευρώ, δηλαδή κατόπιν στρογγυλοποίησης σε δύο δεκαδικά ψηφία του ποσού των 4,356 ευρώ, όπως βασίμως υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα (ΑΕΠΠ 634/2019). Ομοίως κατά τα ορθώς προβαλλόμενα από την παρεμβαίνουσα ο συντελεστής αδείας κατά τον οποίο προσαυξάνεται το ποσό φερειπείν του δώρου Πάσχα, ανέρχεται σε 0,04166 και δεν στρογγυλοποιείται σε τρία δεκαδικά (0,042) (<https://www.kepea.gr/article.php?id=1620>).

39. Επειδή, περαιτέρω, οι εθιμικές αργίες μη εντασσόμενες στις εξαιρέσιμες ή εξαιρετέες δεν καθιστούν υποχρεωτική για τον εργοδότη την πληρωμή εργαζομένου με προσαύξηση σε περίπτωση που ο τελευταίος κατ' επιλογή της επιχείρησης εργαστεί κατά την ημέρα αυτή, όπως και κατά τα ορθώς προβαλλόμενα από την παρεμβαίνουσα ουδόλως υποχρεούται ο εργοδότης σε καταβολή ημερομισθίου του εργαζομένου, ο οποίος για

οποιοδήποτε λόγο δεν εργαστεί την συγκεκριμένη ημέρα που συνιστά κατ' έθιμον αργία (<https://www.kepea.gr/aarticle.php?id=140>). Συνιστούν, δε, τέτοιες εθιμικές αργίες οι πέντε ημέρες που αναφέρει η παρεμβαίνουσα (<https://www.kepea.gr/aarticle.php?id=139>). Επομένως, η κατά δήλωση της παρεμβαίνουσας μη πρόθεση καταβολής των ημερομισθίων των πέντε κατ' έθιμο αργιών, είναι επιτρεπτή, και δεν προκύπτει από την ανάλυση της προσφεύγουσας ότι έχει ληφθεί υπόψη.

40. Επειδή, επομένως, οι υπολογισμοί της προσφεύγουσας ως προς το ελάχιστο εργατικό κόστος ερείδονται επί εσφαλμένης προϋπόθεσης, άλλως συγκεκριμένοι αριθμητικοί παράμετροι δεν έχουν ληφθεί υπόψη ορθώς. Περαιτέρω, ο υπολογισμός αφορμάται από την αδόκητη παραδοχή ενός εργαζομένου με μία ώρα εργασίας την ημέρα, η οποία αναγωγικά μη ερειδόμενη σε πραγματικά περιστατικά και δη μη έχοντας ως εφαλτήριο την προσφορά της παρεμβαίνουσας και την ακριβή απόδοση των οικονομικών μεγεθών κατά τα ανωτέρω διαλαμβανόμενα, δεν δύναται να υποστηρίξει τους υπολογισμούς της προσφεύγουσας και το αριθμητικό συμπέρασμα αυτής ως προς το ελάχιστο εργατικό κόστος (με βάση την προσφορά της παρεμβαίνουσας), και να αποτελέσει αδιάσειστη απόδειξη ότι αυτή δεν είναι νόμιμη κι επομένως είναι απορριπτή. Σε κάθε περίπτωση, η προσφεύγουσα δεν υποστηρίζει, πολλώ δε μάλλον αποδεικνύει ότι ο προτεινόμενος από την ίδια τρόπος υπολογισμού του ελάχιστου εργατικού κόστους με βάση τα στοιχεία της προσφοράς της παρεμβαίνουσας είναι ο ορθός, παράγοντας ασφαλή συμπεράσματα επαγόμενα την απόρριψη της οικείας προσφοράς.

41. Επειδή, επομένως, κατά την παραδοχή των ανωτέρω δηλωθέντων ως προς τις κατ' έθιμον αργίες, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας, συνάγεται ότι ορθώς υπολογίστηκε με βάση υπολογισμού το ορθώς διαμορφούμενο ποσό του πίνακα της παρέμβασης ως προς το σύνολο εργατικού κόστους, ήτοι 14.242,62 ευρώ (βλ. σκ. 11), το συνολικό κόστος εργατοώρας στο ποσό των 6,83 ευρώ κι επομένως λαμβάνοντας υπόψη τις δηλωθείσες στην οικονομική προσφορά 297,5 ώρες την εβδομάδα \times 6,83 ευρώ (κόστος ώρας) \times 4,345 $[(365/12)/7]$ εβδομάδες το

μήνα, το ελάχιστο εργατικό κόστος ανά μήνα με βάση τα στοιχεία της προσφοράς της παρεμβαίνουσας ανέρχεται στο ποσό των 8.828,71 ευρώ προσαυξανόμενο κατά την αναλογία του ποσού εισφοράς υπέρ ΕΛΠΚ (460 ευρώ), ποσού 38,33 ευρώ, καταλήγοντας στο ποσό των 8.867,04 ευρώ, το οποίο υπερκαλύπτεται από το δηλωθέν από την παρεμβαίνουσα ποσό των 8.881,53 ευρώ του εργατικού κόστους κατά τα βασίμως προβαλλόμενα από την τελευταία. Επομένως, ο συγκεκριμένος λόγος της προσφυγής, ανεξαρτήτως επαρκούς ή μη αιτιολογίας της προβαλλόμενων υπολογισμών από την αναθέτουσα αρχή, κρίνεται ομοίως απορριπτέος κατά τα ανωτέρω.

42. Επειδή, περαιτέρω, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας περί παράβασης της αρχής του υγιούς ανταγωνισμού και της ίσης μεταχείρισης προβάλλονται σε κάθε περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, αλυσιτελώς κι επομένως απαραδέκτως (Βλ. Παυλίδου Ε, «Οι αλυσιτελείς αιτήσεις ακυρώσεως στη νομολογία του ΣτΕ», ΕφημΔΔ2015, τ. 2, σελ. 256-257).

43. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί και η παρέμβασή να γίνει δεκτή.

44. Επειδή, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει να καταπέσει (αρ. 363 του Ν. 4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται την παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου με κωδικό ... ύψους 718,00 ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 23 Νοεμβρίου 2020 και εκδόθηκε στις 14 Δεκεμβρίου 2020 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Μιχαήλ Οικονόμου

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Μαρία Κατσαρού